

สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

การสอนเสริมครั้งที่ 2
หน่วยที่ 8 - 15

41216

เอกสารประกอบการสอนเสริมชุดวิชา

กฎหมายอาญา:

ภาคบทบัญญัติทั่วไป
ความผิด และลหุโทษ

Criminal Law:
General Principles,
Offenses and Petty Offenses

สงวนลิขสิทธิ์

เอกสารประกอบการสอนเสริมชุดวิชา กฎหมายอาญา การสอนเสริมครั้งที่ 2
จัดทำขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่นักศึกษาในการสอนเสริม

จัดทำต้นฉบับ : คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา

บรรณาธิการ/ออกแบบ : หน่วยผลิตสื่อสอนเสริม ศูนย์โสตทัศนศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคการศึกษา 1/2565 จัดทำใหม่

แผนการสอนเสริม

ครั้งที่ 2

การสอนเสริมชุดวิชา 41216 กฎหมายอาญา: ภาคทฤษฎีทั่วไป ความผิด และโทษ

การสอนเสริมครั้งที่ 1 หน่วยที่ 8 - 15

รายชื่อหน่วยที่สอนเสริม

- หน่วยที่ 8 ความผิดเกี่ยวกับการปกครองและการยุติธรรม
- หน่วยที่ 9 ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความสงบสุข การค้า การปลอมและการแปลง
- หน่วยที่ 10 ความผิดต่อชีวิตร่างกาย
- หน่วยที่ 11 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้แท้งลูก และทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บ คนชรา
- หน่วยที่ 12 ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง
- หน่วยที่ 13 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ (1)
- หน่วยที่ 14 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ (2)
- หน่วยที่ 15 ความผิดเกี่ยวกับศพและความผิดหลู่โทษ

วัตถุประสงค์

หลังจากนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมแล้ว นักศึกษาสามารถอธิบายสาระสำคัญประเด็นต่อไปนี้ได้

1. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจลักษณะของกฎหมายอาญา โทษ และหลักทั่วไปเกี่ยวกับความรับผิดของกฎหมายอาญา
2. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจองค์ประกอบในแต่ละฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถวินิจฉัยการกระทำ ความผิด และฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

กิจกรรมการสอนเสริม

1. ประเมินผลก่อนการสอนเสริม
2. สรุปสาระสังเขปของประเด็นที่ 8 - 15
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมซักถามปัญหา
4. ประเมินผลหลังการสอนเสริม

หน่วยที่ 8

ความผิดเกี่ยวกับการปกครองและการยุติธรรม

เอกสารการสอน # 8.1

ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง

หน่วยที่ 8 ตอนที่ 8.1 ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง

ความหมายของ “เจ้าพนักงาน”

ดูหมิ่นเจ้าพนักงาน
(มาตรา 136)

แจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน
(มาตรา 137)

ต่อสู้อย่างผิดกฎหมายเจ้าพนักงาน
(มาตรา 138)

ข่มขืนใจเจ้าพนักงาน
(มาตรา 139)

เรียกรับทรัพย์สินเพื่อจูงใจเจ้าพนักงาน
(มาตรา 143)

ให้สินบนเจ้าพนักงาน
(มาตรา 144)

เจ้าพนักงานยกยอก
(มาตรา 147)

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ
(มาตรา 148)

เจ้าพนักงานรับสินบน
(มาตรา 149)

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต
(มาตรา 151)

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบหรือโดยทุจริต (มาตรา 157)

เอกสารการสอน # 8.2 เจ้าพนักงาน มาตรา 1 (16)

เจ้าพนักงาน มาตรา 1 (16)

● เจ้าพนักงาน

1. บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงาน
2. บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว
3. ไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

- ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานหรือไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถเป็นตัวการร่วมกระทำความผิดได้ เป็นได้แต่เพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น

เอกสารการสอน # 8.3 คู่มือเจ้าพนักงาน (มาตรา 136)

คู่มือเจ้าพนักงาน (มาตรา 136)

1. คู่มือ

- แสดงความถูกต้อง เหยียดหยาม
- อาจแสดงด้วยกิริยา วาจา ท่าทาง ต่อหน้าหรือลับหลัง

2. เจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่

- ต้องคู่มือเพราะเจ้าพนักงานกระทำการตามหน้าที่ของตน หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ของตน
- ถ้าเจ้าพนักงานมิได้กระทำการตามหน้าที่ของตน หรือเป็นเรื่องส่วนตัวไม่เข้ามาตรานี้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลในการกระทำ คือ ดูถูก เหยียดหยาม
- ต้องรู้ว่าผู้ที่ตนดูถูก เหยียดหยามนั้น เป็นเจ้าพนักงาน

แจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน (มาตรา 137)**1. แจ้งข้อความอันเป็นเท็จ**

- ทำให้ผู้อื่นทราบข้อเท็จจริง ไม่ว่าโดยพูด เขียน กริยาท่าทาง
- จะนำข้อความเท็จไปแจ้งเอง หรือแจ้งให้ทราบเมื่อถูกถามก็ได้
- ข้อความเท็จ คือ ข้อความเท็จในอดีตหรือปัจจุบันที่ไม่เป็นความจริง (ข้อเท็จจริงในอนาคต ไม่ใช่ความเท็จ)
- ความผิดสำเร็จเมื่อแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ไม่ว่าเจ้าพนักงานจะเชื่อหรือไม่

2. แก่เจ้าพนักงาน

- ต้องเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องที่แจ้ง

3. ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

- ข้อความเท็จนั้นต้องอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย
- เพียงอาจเสียหายก็พอ ไม่จำเป็นต้องเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว
- ผู้อื่นจะเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาก็ได้
- ความเสียหายในทางใดๆ ก็ได้ เช่น ความเท็จเกี่ยวกับวินัย, แจ้งบัญชี, เครือญาติเป็นเท็จ

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลให้เจ้าพนักงานทราบข้อความเท็จ
- ต้องรู้ว่าข้อความที่แจ้งเป็นข้อความเท็จ และรู้ว่าผู้ที่ตนแจ้งเป็นเจ้าพนักงานด้วย

ต่อสู้อัดขวางเจ้าพนักงาน (มาตรา 138)**1. ต่อสู้อัดขวาง**

- ต่อสู้ คือ กระทำการใดๆ อันเป็นการขัดขวางหรือโต้แย้งอำนาจเจ้าพนักงาน แต่ไม่ถึงกับทำร้าย ถ้าทำร้ายผิดหนักขึ้น
- ต้องเป็นการกระทำที่แสดงออกมา ไม่ใช่ในใจ
- ขัดขวาง คือ กระทำให้เกิดอุปสรรคหรือยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทำให้การปฏิบัติหน้าที่ลำบากขึ้น

2. เจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่

- ผู้ที่ต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมาย คือ ต้องมีกฎหมายบัญญัติให้ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องช่วยเจ้าพนักงาน
- เจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงาน ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะต่อสู้อัดขวาง
- ต้องรู้ด้วยว่า ผู้ที่ตนต่อสู้อัดขวางเป็นเจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมาย

ชมชื่นใจเจ้าพนักงาน (มาตรา 139)**1. ชมชื่นใจโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย**

- ชมชื่นใจ คือ การบังคับที่กระทำต่อจิตใจของผู้อื่นเพื่อให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ชมชื่นใจต้องการ
- ต้องกระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

2. เจ้าพนักงาน

- ผู้ถูกชมชื่นใจจะต้องเป็นเจ้าพนักงาน ถ้าในขณะที่ทำการชมชื่นใจ ปรากฏว่าผู้นั้นไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานก็ไม่มีผลผิดตามมาตรา

3. ให้ปฏิบัติการอันมิชอบด้วยหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติการตามหน้าที่

- การชมชื่นใจดังกล่าวจะต้องมีผลเกิดขึ้น คือ ทำให้เจ้าพนักงานปฏิบัติการอันมิชอบด้วยหน้าที่ เช่น บังคับให้ตำรวจจับกุมผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิด
- หรือทำให้เจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติการตามหน้าที่ เช่น ตำรวจจับกุมคนร้ายก็ขู่บังคับให้ปล่อย
- หากการชมชื่นใจไม่ก่อให้เกิดผลก็เป็นการพยายามกระทำความผิด

4. เจตนา

- ผู้กระทำจะต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด คือ ต้องรู้ว่าผู้ที่ตนชมชื่นใจนั้นเป็นเจ้าพนักงาน ถ้าไม่รู้ข้อเท็จจริงก็อาจเป็นความผิดต่อเสรีภาพ

เรียกทรัพย์สินเพื่อจูงใจเจ้าพนักงาน (มาตรา 143)

1. เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

- เรียก คือ เรียกร้องให้ผู้อื่นให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ เพียงเรียกก็ผิดสำเร็จ แม้ผู้อื่นไม่หลงเชื่อ หรือไม่มีเจตนาจะมอบให้ก็เป็นความผิด
- รับ คือ รับเอาที่ผู้อื่นเสนอให้ หรือรับเอาตามที่ตนเองเรียก
- ยอมจะรับ คือ ยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ผู้อื่นเสนอให้ แต่ยังไม่ได้รับ
- ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ประโยชน์อื่นใด คือ สิ่งที่ไม่ใช่ทรัพย์สินแต่เป็นคุณแก่ผู้รับ

2. สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

- ผู้อื่นจะเป็นใครก็ได้ ขณะเรียกจะตั้งใจเอาไปให้ผู้อื่นจริงหรือไม่ ไม่สำคัญ

3. เป็นการตอบแทนในการที่จะจูงใจหรือได้จูงใจเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล

- ต้องเป็นการกระทำเพื่อตอบแทนการที่จะจูงใจหรือได้จูงใจบุคคลที่ระบุไว้

4. โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน

- การจูงใจหรือได้จูงใจเจ้าพนักงาน ฯลฯ จะต้องกระทำโดยวิธีที่กำหนด คือ
 - 1) โดยวิธีอันทุจริต
 - 2) โดยวิธีอันผิดกฎหมาย
 - 3) โดยอิทธิพลของตน

5. ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใด

- ให้กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใด คือ ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกไม่ควร หรือปฏิบัติโดยไม่ชอบด้วยหน้าที่
- ให้ไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใด คือ จะจูงใจหรือได้จูงใจให้ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ถูกที่ควร
- การจูงใจให้เจ้าพนักงานทำในสิ่งที่ไม่ใช่หน้าที่ ไม่เป็นความผิด

6. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลในการเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- ต้องรู้ด้วยว่าเขาได้ให้เป็นการตอบแทนในการที่ตนจะจูงใจหรือได้จูงใจเจ้าพนักงาน

ให้สินบนเจ้าพนักงาน (มาตรา 144)**1. ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้**

- ให้ คือ ยกกรรมสิทธิ์หรือประโยชน์ใดๆ ให้
- ขอให้ คือ เสนอจะยกกรรมสิทธิ์หรือประโยชน์ใดๆ ให้
- รับว่าจะให้ เป็นคำมั่นว่าจะยกกรรมสิทธิ์หรือประโยชน์ใดๆ ให้ในอนาคต

2. ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

- ทรัพย์สิน คือ วัตถุหรือไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและถือเอาได้
- ประโยชน์ คือ บริการอื่นใดนอกจากทรัพย์สินจะเป็นประโยชน์ใดๆ ก็ได้

3. แก่เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล

- จำกัดเฉพาะผู้ที่อยู่ในตำแหน่งเหล่านั้นเท่านั้น
- ต้องกระทำผิดในขณะที่บุคคลเหล่านั้นอยู่ในตำแหน่ง

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้สินบน
- ต้องรู้ด้วยว่า ผู้ที่ตนจะให้สินบนนั้นเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล

5. เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

- เป็นเจตนาพิเศษหรือความมุ่งหมายในการกระทำ
- สาระสำคัญของเจตนาพิเศษ คือ การอันมิชอบด้วยหน้าที่
- ต้องเป็นการอันมิชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือสมาชิคนั้นๆ ถ้ามิใช่หน้าที่หรือพ้นหน้าที่แล้ว ก็ไม่ผิด
- ถ้าเจตนาพิเศษเพื่อการอันชอบด้วยหน้าที่ ก็ไม่ผิดฐานให้สินบนเจ้าพนักงานตามมาตรา 144 แก่เจ้าพนักงานที่รับสินบนแม้เป็นการอันชอบด้วยหน้าที่ก็เป็นความผิด (ดูมาตรา 149)

เจ้าพนักงานยกยอก (มาตรา 147)**1. เจ้าพนักงาน**

- เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว ผู้กระทำผิดต้องมีฐานะนี้
- หากไม่ใช่เจ้าพนักงานก็ไม่ผิดมาตรานี้ แต่ผิดยกยอกธรรมดา

2. มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์

- เจ้าพนักงานนั้นจะต้องมีหน้าที่ตามที่ระบุไว้
- อาจเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย หรือโดยคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
- ถ้าเป็นเรื่องส่วนตัวหรือกิจการส่วนตัวไม่ผิดมาตรานี้

3. เบียดบังเอาทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือของผู้อื่น หรือยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์นั้น

- เป็นลักษณะของการกระทำอันเป็นความผิด
- เบียดบังเป็นของตนหรือของผู้อื่นก็ได้
- ยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์นั้น
- ต้องกระทำในหน้าที่ราชการ หากเป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ผิดมาตรานี้ แต่ผิดยกยอกธรรมดา

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเอาหรือให้ผู้อื่นเอาทรัพย์
- ต้องรู้ด้วยว่าทรัพย์นั้นเป็นของราชการด้วย

5. โดยทุจริต

- เป็นเจตนาพิเศษในการกระทำ
- มุ่งหมายแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- หากไม่มีเจตนาทุจริตก็ไม่ผิด

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ (มาตรา 148)**1. เจ้าพนักงาน**

- เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว ผู้กระทำความผิดต้องมีฐานะนี้

2. ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

- ต้องเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้นั้น
- ต้องใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้ไปในทางที่ผิดหรือแก่งแย่งผู้อื่น โดยเป็นการเริ่มที่การใช้อำนาจโดยไม่ชอบก่อน แล้วจึงข่มขืนใจเรียกเอาทรัพย์สินหรือประโยชน์

3. ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น

- ข่มขืนใจ คือ บังคับให้เขากระทำโดยเขาไม่สมัครใจ
- จูงใจ คือ โนมน้าวหรือชักนำให้เขากระทำ

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะใช้อำนาจโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น

5. เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

- เป็นเจตนาพิเศษในการกระทำ
- เพียงแต่มีความมุ่งหมายเช่นนี้ก็ผิดสำเร็จ จะเกิดผลขึ้นตามความมุ่งหมายหรือไม่ ไม่สำคัญ

เอกสารการสอน # 8.11 เจ้าพนักงานรับสินบน (มาตรา 149)

เจ้าพนักงานรับสินบน (มาตรา 149)

1. เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล

- จำกัดเฉพาะเจ้าพนักงาน และสมาชิก 3 ประเภทนี้

2. เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

- ต้องไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายข้อบังคับ หรือระเบียบแบบแผนที่จะเรียก รับ หรือยอมจะรับ
- จะกระทำเพื่อตนเองหรือผู้อื่นก็ได้
- ต้องกระทำในขณะที่ตนมีฐานะดังกล่าว

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน

4. เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่

- เป็นเจตนาพิเศษหรือจงใจมี 2 ประการ
 - 1) เพื่อกระทำการในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
 - 2) เพื่อไม่กระทำการในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
- เพียงแต่มีเหตุจูงใจนี้ก็ผิดสำเร็จ ไม่จำเป็นต้องได้กระทำหรือไม่กระทำการตามเหตุจูงใจ

เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต (มาตรา 151)**1. เจ้าพนักงาน**

- เป็นคุณสมบัติเฉพาะของผู้กระทำผิด

2. มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์ใด

- ต้องเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวนี้

3.ใช้อำนาจในตำแหน่งอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาล หรือเจ้าของทรัพย์

- ต้องเป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ในตำแหน่ง
- จะกระทำ (ใช้อำนาจ) ด้วยวิธีใดก็ได้ แต่ไม่ใช่เบียดบังทรัพย์ก็เป็นความผิดตามมาตรา 147
- ต้องก่อให้เกิดผล คือความเสียหายแก่รัฐ เทศบาล หรือเจ้าของทรัพย์
- หากยังไม่เกิดความเสียหาย ก็เป็นพยายามกระทำผิด
- ปัจจุบันสุขาภิบาลยกเลิกไปแล้ว

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเกิดความเสียหาย

5. โดยทุจริต

- มุ่งหมายแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

เอกสารการสอน # 8.13 เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ (มาตรา 157)

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ (มาตรา 157)

1. เจ้าพนักงาน

- ไม่จำกัดว่าจะต้องมีหน้าที่เจาะจงประการใด
- เอาผิดแก่เจ้าพนักงานทุกคนทุกประเภท

2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

- จะปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติประการใดก็ได้
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัตินั้นจะต้องอยู่ในหน้าที่ของตน และโดยมิชอบด้วยหน้าที่ของตน
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบด้วยหน้าที่ ไม่ต้องถึงกับผิดกฎหมาย ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องกลั่นแกล้ง
- ถ้าการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติไม่อยู่ในหน้าที่แม้จะปฏิบัติหรือละเว้นโดยมิชอบ ก็ไม่ผิดมาตรานี้
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติสิ่งที่อยู่ในหน้าที่ แต่กระทำไปโดยชอบหรือโดยสุจริต ไม่ผิดมาตรานี้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

4. เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

- จะเป็นความเสียหายทางใดๆ และแก่ใครก็ได้
- ไม่จำเป็นต้องเกิดความเสียหายขึ้นจริงๆ เพียงมีความมุ่งหมายเช่นนั้น ก็ผิดสำเร็จ

เอกสารการสอน # 8.14 เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต (มาตรา 157)

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต (มาตรา 157)

1. เจ้าพนักงาน

- เอาผิดแก่เจ้าพนักงานทุกประเภททุกคน

2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

- จะปฏิบัติหรือละเว้นโดยชอบหรือโดยมิชอบด้วยหน้าที่ก็ได้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ

4. โดยทุจริต

- เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- ไม่คำนึงว่าจะทำให้ผู้อื่นเสียหายหรือไม่

เอกสารการสอน # 8.15 ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม

หน่วยที่ 8 ตอนที่ 8.2 ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม

ให้สินบนเจ้าพนักงานในการยุติธรรม
(มาตรา 167)

แจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา
(มาตรา 172)

แจ้งความเท็จว่ามีความผิดเกิดขึ้น
(มาตรา 173)

ฟ้องเท็จในคดีอาญา
(มาตรา 175)

เบิกความเท็จ
(มาตรา 177)

ช่วยผู้กระทำความผิดมิให้ต้องโทษ
(มาตรา 189)

หลบหนีที่คุมขัง
(มาตรา 190)

ทำให้ผู้อื่นหลุดพ้นที่คุมขัง
(มาตรา 191)

ให้พยานผู้หลบหนีที่คุมขัง
(มาตรา 192)

เจ้าพนักงานทำให้ผู้ถูกคุมขังหลุดพ้นการคุมขัง
(มาตรา 204)

เจ้าพนักงานในการยุติธรรมรับสินบน
(มาตรา 201)

ให้สินบนเจ้าพนักงานในการยุติธรรม (มาตรา 167)**1. ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้****2. ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด**

- ประโยชน์อื่นใด คือ ประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้ทรัพย์สิน

3. แก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน

- จำกัดเฉพาะพนักงาน 4 ประเภทนี้
- ผู้ว่าคดีถูกยกเลิกไปแล้ว

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะให้สินบน
- รู้ตัวว่าผู้ที่ตนจะให้สินบนเป็นเจ้าพนักงานดังกล่าว

5. เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

- หน้าที่ คือ หน้าที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม มิใช่หน้าที่การปกครอง

เอกสารการสอน # 8.17 แจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา (มาตรา 172)

**แจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา
(มาตรา 172)**

1. แจ้งข้อความอันเป็นเท็จ	● ทำให้เจ้าพนักงานทราบข้อความด้วยวาจาหรือหนังสือ ● ความเท็จ คือ ข้อเท็จจริงในอดีตหรือปัจจุบันที่ไม่จริง
2. เกี่ยวกับความผิดอาญา	● ความเท็จ ต้องเกี่ยวกับความผิดอาญาไม่ใช่ทางแพ่ง ● ความผิดอาญาตามกฎหมายใดก็ได้
3. แก่พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา	● จำกัดตัวผู้รับแจ้งความไว้เท่านั้น ไม่รวมศาล รัฐมนตรี เจ้าอาวาส ● ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา มีความหมายกว้างรวมถึง ศุลกากร สรรพสามิต เจ้าท่า ตรวจคนเข้าเมือง
4. ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย	● ไม่จำเป็นต้องเกิดความเสียหายจริงๆ ● คำกล่าวในฐานะผู้ต้องหาไม่ใช่แจ้งความเท็จ (ฎ.225/2508, ฎ.1093/2522)
5. เจตนา	● ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะแจ้งข้อความเท็จ ● รู้ว่าข้อความที่แจ้งเป็นความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา ● รู้ว่าผู้รับแจ้งเป็นเจ้าพนักงาน ● รู้ว่าผู้รับแจ้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้นๆ

เอกสารการสอน # 8.18 แจ้งความเท็จว่ามีความผิดเกิดขึ้น (มาตรา 173)

แจ้งความเท็จว่ามีความผิดเกิดขึ้น (มาตรา 173)

1. แจ้งข้อความว่าได้มีการกระทำความผิดโดยความจริงไม่มีการกระทำความผิด

- ต้องแจ้งว่ามีความผิดเกิดขึ้น เรื่องอื่นไม่ได้
- เพียงแจ้งแค่นั้นก็พอแล้ว

2. แจ้งแก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

- จำกัดตัวผู้รับแจ้งโดยเฉพาะไว้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะแจ้งให้ทราบ
- ต้องรู้ด้วยว่าความผิดมิได้เกิดขึ้น
- ถ้าเข้าใจผิดว่า ความผิดเกิดขึ้น แต่ความจริงไม่มี ถือว่าขาดเจตนา ไม่ผิด

เอกสารการสอน # 8.19 ฟ้องเท็จในคดีอาญา (มาตรา 175)

ฟ้องเท็จในคดีอาญา (มาตรา 175)

1. เอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาล

- ฟ้อง คือ เสนอข้อหาต่อศาล จะเป็นศาลยุติธรรมหรือทหารก็ได้
- ผู้อื่น จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้
- ผิดสำเร็จเมื่อยื่นคำฟ้องต่อศาล ผู้พิพากษาไม่จำเป็นต้องสั่งรับฟ้อง
- ยื่นฟ้องแล้ว แม้ถอนฟ้องเสียก็ผิดอยู่ แต่ศาลจะลงโทษหรือไม่ลงก็ได้ (มาตรา 176)

2. ว่ากระทำความผิดอาญา หรือกระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็นจริง

- ต้องฟ้องเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา
- ฟ้องเท็จในคดีแพ่งไม่ผิด (ฎ.1274/2513)

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะฟ้องเท็จ
- ต้องรู้ด้วยว่า ความที่ฟ้องเป็นเท็จ มิฉะนั้นขาดเจตนา
- ทนายฟ้องโดยสุจริตตามที่ถูกความบอกเล่า ไม่ผิด

เอกสารการสอน # 8.20 เบิกความเท็จ (มาตรา 177)

เบิกความเท็จ (มาตรา 177)

1. เบิกความอันเป็นเท็จ

- เอาความเท็จมาเบิกความต่อศาล
- จะสาบานก่อนหรือไม่ ไม่สำคัญ (ฎ.424/2512)
- จะเป็นคดีแพ่งหรืออาญาก็ได้ ถ้าคดีอาญามีโทษหนักขึ้น

2. ในการพิจารณาคดีต่อศาล

- ทุกกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องสืบพยานก่อนมีคำสั่ง
- จะเป็นชั้นไต่สวนหรือชั้นบังคับคดีก็ได้

3. ความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี

- ข้อความที่มีน้ำหนักในการวินิจฉัย
- ประเด็นแห่งคดี มีผลให้แพ้ชนะกัน

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเบิกความเท็จ
- ต้องรู้ด้วยว่า ข้อความที่เบิกนั้นเป็นเท็จ
- ผิดสำเร็จเมื่อเบิกความเท็จ ศาลเชื่อหรือไม่ ไม่สำคัญ
- ลุแก่วินิจฉัย และแจ้งความจริงก่อนเบิกความจะได้รับการยกเว้นโทษ (มาตรา 182)
- ลุแก่วินิจฉัย และแจ้งความจริง ก่อนมีคำพิพากษาและก่อนตนถูกฟ้องศาล ศาลจะลงโทษน้อยเท่าใดก็ได้ (มาตรา 183)

ช่วยผู้กระทำความผิดให้ต้องโทษ (มาตรา 189)**1. ช่วยผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด หรือผู้ต้องหาว่า กระทำความผิด**

- ต้องเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นมิใช้ตนเอง ถ้าช่วยบิดามารดา บุตร สามี หรือภริยา ศาลไม่ลงโทษก็ได้ (มาตรา 193)
- ผู้อื่นนั้นต้องเป็นผู้กระทำความผิดอาญา หรือผู้ต้องหา
- แม้เพียงช่วยผู้กระทำความผิดที่ยังไม่ตกเป็นผู้ต้องหา ก็ผิด
- แม้ถูกฟ้องและศาลยังไม่ได้ตัดสินก็เป็นผู้กระทำความผิดอยู่
- เมื่อศาลชั้นต้นยกฟ้องแล้ว ก็มีใช้ผู้กระทำความผิดอีกต่อไป แม้จะอุทธรณ์ต่อมา

2. อันมิใช่ความผิดหลุโทษ

- ไม่ว่าเป็นความผิดหลุโทษตามกฎหมายใด

3. โดยให้ที่พำนัก โดยซ่อนเร้น หรือช่วยผู้นั้นด้วยประการใดๆ

- การช่วยจะอย่างไรก็ได้
- รับสมอ้างว่าตนเป็นผู้กระทำเอง ถือว่าช่วย (ฎ.490/2519)

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะช่วยผู้กระทำความผิด
- ต้องรู้ด้วยว่า ผู้ที่ตนช่วยเป็นผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหา

5. เพื่อมิให้ต้องโทษ หรือเพื่อมิให้ถูกจับกุม

- ต้องมีเจตนาพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งนี้

เอกสารการสอน # 8.22 หลบหนีที่คุมขัง (มาตรา 190)

หลบหนีที่คุมขัง (มาตรา 190)

1. หลบหนีไป

- หลบหนี คือ ทำให้ได้รับอิสรภาพชั่วคราว หรือตลอดไป

2. ระหว่างที่คุมขังตามอำนาจศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

- คุมขัง คือ คุมตัว ควบคุม ขัง กักขัง จำคุก
- คุมขัง เริ่มเมื่อจับกุม
- ต้องคุมขังโดยชอบด้วยกฎหมาย

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะหลบหนีที่คุมขัง
- ไม่จำเป็นต้องรู้ว่าตนถูกขังโดยผู้ใด

เอกสารการสอน # 8.23 ทำให้ผู้อื่นหลุดพ้นที่คุมขัง (มาตรา 191)

ทำให้ผู้อื่นหลุดพ้นที่คุมขัง (มาตรา 191)

1. ทำด้วยประการใดให้ผู้ที่ถูกคุมขังตามอำนาจศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

- ไม่จำกัดการกระทำอันเป็นความผิด เช่น แก้วมัด

2. หลุดพ้นจากการคุมขังไป

- ผู้ถูกคุมขังได้รับอิสรภาพ

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะให้ผู้ถูกคุมขังหลุดพ้นจากการคุมขัง และต้องรู้ด้วยว่าผู้นั้นถูกคุมขัง

เอกสารการสอน # 8.24 ให้พำนักรู้หลบหนีที่คุมขัง (มาตรา 192)

ให้พำนักรู้หลบหนีที่คุมขัง (มาตรา 192)

1. ให้พำนักรู้ ช้อนเรือน หรือช่วยด้วยประการใด

- ให้พำนักรู้ คือ ให้อาศัยชั่วคราว หรือถาวร
- ช้อนเรือน คือ ปกปิดมิให้ตามหาพบ
- ถ้าช่วย บิดา มารดา บุตร สามัญญิก คาลไม่ลงโทษก็ได้ (มาตรา 193)

2. แก่ผู้หลบหนีจากการคุมขัง ตามอำนาจศาล พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

- ต้องช่วยผู้หลบหนีตามที่กล่าวนี้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะช่วยผู้หลบหนี
- ต้องรู้ด้วยว่าเป็นผู้หลบหนีจากการคุมขัง

4. เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม

เอกสารการสอน # 8.25 เจ้าพนักงานทำให้ผู้ถูกคุมขังหลุดพ้นการคุมขัง (มาตรา 204)

เจ้าพนักงานทำให้ผู้ถูกคุมขังหลุดพ้นการคุมขัง (มาตรา 204)

1. เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ต้องขังตามอำนาจศาล พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหรือสืบสวนคดีอาญา

- ระบุหน้าที่เจ้าพนักงานโดยเฉพาะ

2. กระทำด้วยประการใดๆ ให้ผู้ที่อยู่ระหว่างคุมขังหลุดพ้นการคุมขังไป

- ไม่จำกัดการกระทำ

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ผู้ถูกคุมขังหลุดพ้น
- ต้องรู้ด้วยว่าผู้นั้นถูกคุมขังอยู่
- ถ้ากระทำโดยประมาทผิดมาตรา 205

1. เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน

- จำกัดตัวผู้กระทำผิดโดยเฉพาะ

2. เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด

3. สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

- โดยมิชอบ คือ มิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน คำสั่ง

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะรับสินบน

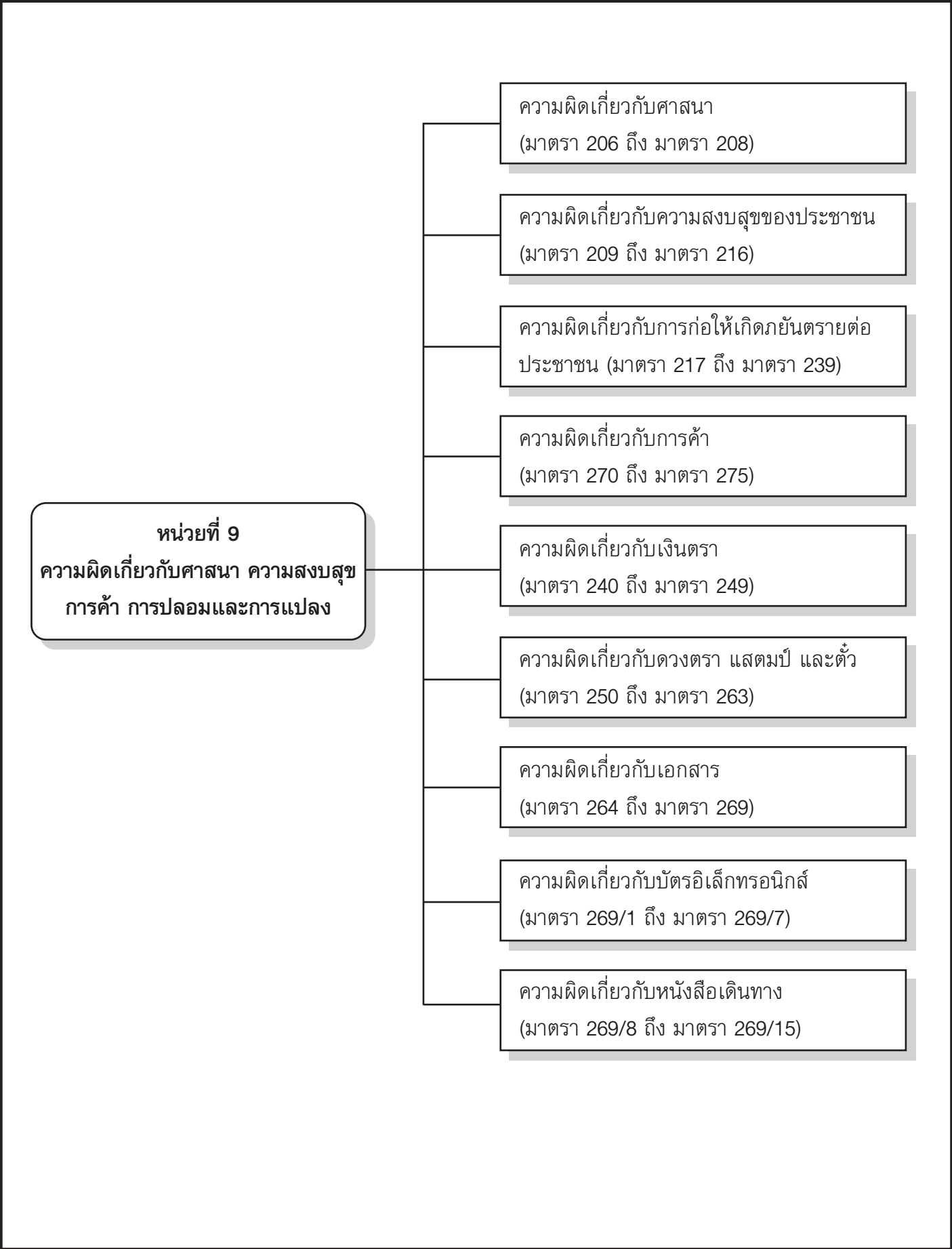
5. เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

หน่วยที่ 9

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความสงบสุข การค้า การปลอมและการแปลง

เอกสารการสอน # 9.1 ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความสงบสุข การค้า การปลอมและการแปลง

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความสงบสุข และการค้า

1. ความผิดเกี่ยวกับศาสนา

1.1 กระทำการเหยียดหยามศาสนา (มาตรา 206)

- กระทำด้วยประการใด ๆ
- แก้วตฤหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด
- อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น
- เจตนา

1.2 ก่อให้เกิดความวุ่นวายในที่ประชุมศาสนิกชน (มาตรา 207)

1.3 แต่งกายหรือใช้เครื่องหมายในศาสนาโดยมิชอบ (มาตรา 208)

2. ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน

2.1 ความผิดฐานเป็นอั้งยี่ (มาตรา 209)

- เป็นสมาชิกของคณะบุคคล
- ซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ
- มีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย
- เจตนา

2.2 ความผิดฐานเป็นช่องโจร (มาตรา 210)

2.3 ประชุมกับอั้งยี่หรือช่องโจร (มาตรา 211)

2.4 อุปการะอั้งยี่หรือช่องโจร (มาตรา 212)

2.5 สมาชิกอั้งยี่หรือช่องโจรกระทำผิด (มาตรา 213)

2.6 ประพฤติตนเป็นปกติธุระจัดหาที่พักที่ซ่อนเร้น หรือที่ประชุมแก่ผู้กระทำความผิด (มาตรา 214)

2.7 มั่วสุมทำให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง (มาตรา 215)

2.8 มั่วสุมแล้วเจ้าพนักงานสั่งให้เลิกแต่ไม่ยอมเลิก (มาตรา 216)

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความสงบสุข และการค้า

3. ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน

3.1 วางเพลิงเผาทรัพย์ผู้อื่น (มาตรา 217)

- วางเพลิงเผา
- ทรัพย์ของผู้อื่น
- เจตนา

3.2 วางเพลิงเผาทรัพย์ที่สำคัญ (มาตรา 218)

3.3 ตระเตรียมวางเพลิงเผาทรัพย์ (มาตรา 219)

3.4 กระทำให้เกิดเพลิงไหม้วัตถุ (มาตรา 220)

3.5 กระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท (มาตรา 225)

3.6 กระทำให้เกิดการระเบิด (มาตรา 221, มาตรา 222)

3.7 เหตุที่ทำให้รับโทษน้อยลงหรือหนักขึ้น (มาตรา 223, มาตรา 224)

3.8 กระทำแก่โรงเรือน อุ้งเรือ ที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ (มาตรา 226)

3.9 ผู้มีวิชาชีพเกี่ยวกับการก่อสร้าง (มาตรา 227)

3.10 กระทำเพื่อให้เกิดอุทกภัยหรือเกิดขัดข้องแก่การใช้น้ำ (มาตรา 228)

3.11 การกระทำอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจร (มาตรา 229 ถึง มาตรา 231)

3.12 การกระทำแก่ยานพาหนะหรือใช้ยานพาหนะรับจ้างขนส่งคนโดยสาร (มาตรา 232, มาตรา 233)

3.13 การกระทำให้เกิดความขัดข้องในกิจการสาธารณูปโภคและการสื่อสาร (มาตรา 234, มาตรา 235)

3.14 การปลอมปนอาหารหรือเจือของมีพิษในอาหาร (มาตรา 236, มาตรา 237)

3.15 เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นและกรณีกระทำโดยประมาท (มาตรา 238, มาตรา 239)

4. ความผิดเกี่ยวกับการค้า

4.1 ความผิดเกี่ยวกับเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือ เครื่องวัดที่ผิดอัตรา (มาตรา 270)

- ใช้หรือมีไว้
- ชั่งเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัดที่ผิดอัตรา
- เจตนา และเจตนาพิเศษเพื่อเอาเปรียบในการค้า

4.2 ความผิดเกี่ยวกับการขายของโดยหลอกลวง (มาตรา 271)

4.3 หลอกลวงหรือโฆษณาเกี่ยวกับการค้า (มาตรา 272)

4.4 ปลอมเครื่องหมายการค้า (มาตรา 273)

4.5 เลียนเครื่องหมายการค้า (มาตรา 274)

4.6 การนำเข้าหรือจำหน่ายสินค้าที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการค้า (มาตรา 275)

ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง

1. ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา

1.1 ความผิดฐานปลอมเงินตรา (มาตรา 240)

- ทำปลอมขึ้น
- ซึ่งเงินตรา ไม่ว่าเพื่อให้เป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตร หรือสิ่งอื่นใดซึ่งรัฐบาลออกใช้ หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ย พันธบัตรรัฐบาล
- เจตนา และเจตนาพิเศษเพื่อให้เป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตร หรือสิ่งอื่นใดซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ย พันธบัตรรัฐบาล

1.2 ความผิดฐานแปลงเงินตรา (มาตรา 241)

1.3 ทำให้เหรียญกระษาปณ์มีน้ำหนักลดลง (มาตรา 242)

1.4 นำเงินตราปลอมหรือแปลงเข้าประเทศ (มาตรา 243)

1.5 มีไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งเงินตราปลอมหรือแปลง (มาตรา 244)

1.6 ได้มาซึ่งเงินตราปลอมหรือแปลงยังขึ้นนำออกมาใช้ (มาตรา 245)

1.7 ทำหรือมีเครื่องมือสำหรับปลอมหรือแปลงเงินตรา (มาตรา 246)

1.8 ความผิดเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ (มาตรา 247, มาตรา 248)

1.9 ทำหรือจำหน่ายบัตรหรือโลหะธาตุให้คล้ายคลึงเงินตรา (มาตรา 249)

2. ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์ และตัว

2.1 ทำปลอมดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดินพระปรมาภิไธย (มาตรา 250)

- ทำปลอมขึ้น
- ซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน หรือพระปรมาภิไธย
- เจตนา

2.2 ทำปลอมดวงตรา รอยตรา ทบวงการเมือง องค์การสาธารณะ หรือเจ้าพนักงาน (มาตรา 251)

2.3 ใช้ดวงตรา รอยตรา หรือพระปรมาภิไธยปลอม (มาตรา 252)

2.4 ใช้ดวงตราหรือรอยตราเท็จจริงโดยมิชอบ (มาตรา 253)

2.5 นำดวงตรา รอยตรา หรือพระปรมาภิไธยปลอมเข้ามาในราชอาณาจักร (มาตรา 255)

2.6 ทำปลอมหรือแปลงแสตมป์รัฐบาล (มาตรา 254)

2.7 นำแสตมป์รัฐบาลปลอมหรือแปลงเข้าในราชอาณาจักร (มาตรา 255)

2.8 กระทำแก่แสตมป์รัฐบาลซึ่งใช้ไม่ได้แล้วให้ใช้ได้อีก (มาตรา 256)

2.9 ใช้ ขยาย เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือเสนอแลกเปลี่ยนแสตมป์รัฐบาล ปลอมแปลงหรือแก้ไข (มาตรา 257)

ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง**2. ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์ และตัว**

- 2.10 การลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา 254 มาตรา 256 มาตรา 257 หรือมาตรา 261 ซึ่งกระทำเกี่ยวกับแสตมป์รัฐบาลต่างประเทศ (มาตรา 262)
- 2.11 ความผิดเกี่ยวกับตัว (มาตรา 258 ถึง มาตรา 261)
- 2.12 การลงโทษผู้กระทำความผิดหลายกระทง (มาตรา 263)

3. ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร

- 3.1 ความผิดฐานปลอมเอกสาร (มาตรา 264)
 - ทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอมหรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร
 - โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
 - เจตนา เจตนาพิเศษเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง
- 3.2 ปลอมเอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการ (มาตรา 265)
- 3.3 ปลอมเอกสารสิทธิบางประเภท (มาตรา 266)
- 3.4 ความผิดเกี่ยวกับการแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสาร (มาตรา 267)
- 3.5 ความผิดเกี่ยวกับการใช้หรืออ้างเอกสารปลอมหรือเอกสารเท็จ (มาตรา 268)
- 3.6 ความผิดเกี่ยวกับการทำคำรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ (มาตรา 269)

4. ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์

- 4.1 ความผิดฐานปลอมบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 269/1)
 - ทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง
 - โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
 - เจตนา และเจตนาพิเศษเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง หรือใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด
- 4.2 ทำหรือมีเครื่องมือสำหรับปลอมหรือแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 269/2)
- 4.3 นำเข้าในหรือส่งออกซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมหรือเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอม (มาตรา 269/3)
- 4.4 ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอม (มาตรา 269/4)
- 4.5 ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ (มาตรา 269/5)
- 4.6 มีไว้เพื่อใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ (มาตรา 269/6)
- 4.7 เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้น (มาตรา 269/7)

5. ความผิดเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง

5.1 ความผิดฐานปลอมหนังสือเดินทาง (มาตรา 269/8)

- ทำหนังสือเดินทางปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิมหรือดัดทอนข้อความหรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในหนังสือเดินทางที่แท้จริง หรือประทับตราปลอมหรือลงลายมือชื่อปลอมในหนังสือเดินทาง
- โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
- เจตนา และเจตนาพิเศษเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นหนังสือเดินทางที่แท้จริง

5.2 ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ จำหน่ายหรือไม่ไว้เพื่อจำหน่ายหนังสือเดินทางปลอม (มาตรา 269/9)

5.3 นำเข้าไปหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งหนังสือเดินทางปลอม (มาตรา 269/10)

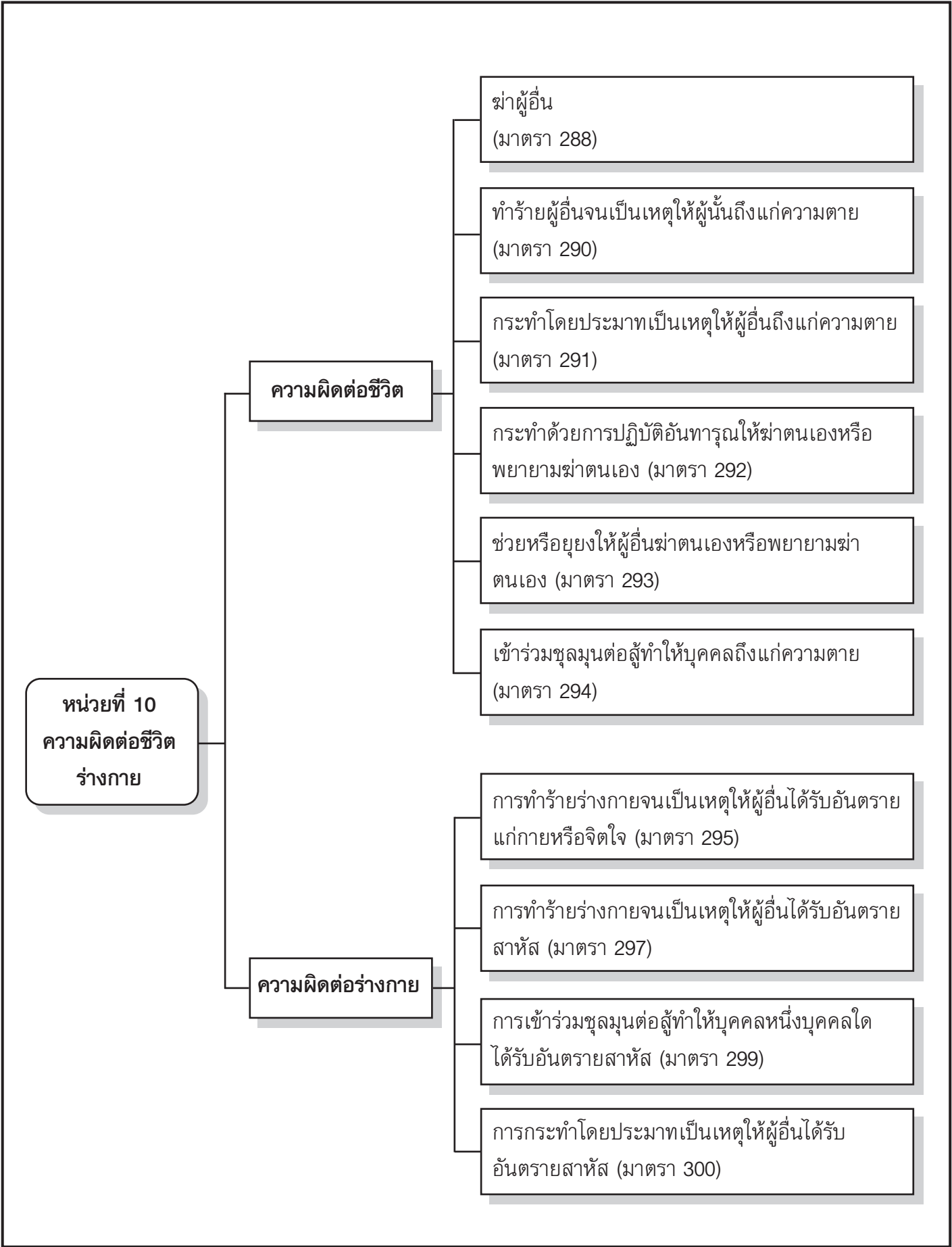
5.4 ใช้หนังสือเดินทางของผู้อื่นโดยมิชอบและจัดหาหนังสือเดินทางให้ผู้กระทำความผิด (มาตรา 269/11)

5.5 ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา รอยตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศ (มาตรา 269/12 ถึง มาตรา /15)

หน่วยที่ 10

ความผิดต่อชีวิตร่างกาย

เอกสารการสอน # 10.1 ความผิดต่อชีวิตร่างกาย

เอกสารการสอน # 10.2 ความผิดต่อชีวิต

ความผิดต่อชีวิต

- ฆ่าผู้อื่น (มาตรา 288)
- ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย (มาตรา 290)
- กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย (มาตรา 291)
- กระทำด้วยการปฏิบัติอันทารุณให้ฆ่าตนเองหรือพยายามฆ่าตนเอง (มาตรา 292)
- ช่วยหรือยุยงให้ผู้อื่นฆ่าตนเองหรือพยายามฆ่าตนเอง (มาตรา 293)
- ชูลมุนต่อสู้อย่างเป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตาย (มาตรา 294)

เอกสารการสอน # 10.3 ฆ่าผู้อื่น (มาตรา 288)

ฆ่าผู้อื่น (มาตรา 288)

1. ฆ่า

- ทำให้บุคคลมีชีวิตถึงแก่ความตาย
- ไม่จำกัดวิธีกระทำ
- ความตายซึ่งเป็นผลของการกระทำต้องสัมพันธ์กับการกระทำ (ทฤษฎีเจือปน)

2. ผู้อื่น

- บุคคลอื่นนอกจากตัวผู้กระทำเอง
- บุคคลซึ่งอาจถูกฆ่าได้ต้องเป็นบุคคลธรรมดา ไม่ใช่นิติบุคคล
- เมื่อเริ่มมีสภาพบุคคล ก็เป็นผู้ที่จะถูกกระทำได้
- เมื่อสิ้นสภาพบุคคล ก็ไม่เป็นผู้ที่จะถูกฆ่าได้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ผู้อื่นตาย
- ต้องรู้ว่าสิ่งที่ตนทำให้ตายนั่นเป็นผู้อื่นซึ่งมีสภาพบุคคล
- ถ้าไม่รู้เพราะประมาท ผิดมาตรา 291
- ถ้าลุ่มหลงผิดเพราะประมาท ผิดมาตรา 291

เอกสารการสอน # 10.4 ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย (มาตรา 290)

ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย (มาตรา 290)

1. ทำร้าย

- ทำการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจ
- ไม่จำกัดวิธีทำ

2. ผู้อื่น

3. เป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้ายถึงแก่ความตาย

- ความตายซึ่งเป็นผลของการทำร้ายสัมพันธ์กับการทำร้าย (ทฤษฎีเงื่อนไข)

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้เกิดเจ็บ (ทำร้าย)
- รู้ว่าสิ่งที่ตนทำร้ายผู้อื่น มีสภาพบุคคล

เอกสารการสอน # 10.5 กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย (มาตรา 291)

กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย (มาตรา 291)

1. การกระทำ

- ไม่จำกัดลักษณะการกระทำ

2. เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

- ผู้อื่น บุคคลธรรมดาที่มีสภาพบุคคล
- ความตายซึ่งเป็นผลของการกระทำสัมพันธ์กับการกระทำ (ทฤษฎีเงื่อนไข)
- ถ้าผลเกิดจากการเข้าเสี่ยงภัยของผู้ตายอยู่ด้วยก็ให้ถือว่าผู้ตายเข้าเสี่ยงภัยโดยมีเหตุสมควรหรือไม่

3. ประมาท

- ไม่ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้อื่นตาย
- แต่ไม่ระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์
- ถ้าผู้อื่นบาดเจ็บสาหัส ผิดมาตรา 300
- ถ้าผู้อื่นเพียงบาดเจ็บธรรมดาผิดมาตรา 390

5. เพื่อให้บุคคลนั้นฆ่าตนเอง

[illegible]

ช่วยหรือยุยงให้ผู้อื่นฆ่าตนเองหรือพยายามฆ่าตนเอง (มาตรา 293)**1. ช่วยหรือยุยงให้ฆ่าตนเอง**

- ช่วยให้ฆ่าตนเอง คือ ช่วยเหลือ ให้ความสะดวก
- ความคิดและการกระทำเป็นของผู้ที่ต้องการฆ่าตนเอง
- ยุยงให้ฆ่าตนเอง คือ จูงใจให้ผู้อื่นคิดฆ่าตนเอง
- ต้องมิใช้กระทำให้อื่นตายโดยอาศัยผู้นั้นเป็นเครื่องมือ

2. ผู้ที่ได้รับการช่วยหรือยุยงเป็นเด็กอายุไม่เกิน 16 ปี หรือผู้ซึ่งไม่สามารถเข้าใจว่าการกระทำของตน มีสภาพหรือมีสาระสำคัญอย่างไร หรือไม่สามารถบังคับการกระทำของตนได้**3. เป็นเหตุให้ผู้ได้รับการช่วยหรือยุยงนั้นฆ่าตนเองหรือพยายามฆ่าตนเอง**

- ผลของการช่วยหรือยุยง จึงต้องสัมพันธ์กับการกระทำ

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะช่วยหรือยุยง ฯลฯ
- รู้ตัวว่าผู้ที่ถูกช่วยเป็นบุคคลตามที่กฎหมายระบุไว้

เอกสารการสอน # 10.8 ชุมนมต่อสู้เป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตาย (มาตรา 294)

ชุนมต่อสู้เป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตาย (มาตรา 294)

1. เข้าร่วมในการชุนมต่อสู้

- ชุนมต่อสู้เป็นการทำร้ายกันระหว่างสองฝ่ายขึ้นไป
- ต้องเป็นการต่อสู้ มิใช่ฝ่ายหนึ่งทำร้ายอีกฝ่ายแต่เพียงฝ่ายเดียว

2. ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป

3. บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ ถึงแก่ความตายโดยการกระทำในการชุนมต่อสู้

- ความตายเป็นผลจากการชุนมต่อสู้
- ถ้าชุนมต่อสู้จนมีคนตาย ผู้กระทำผิดไม่จำเป็นต้องร่วมชุนมต่อสู้มาแต่ต้น
- แม้เข้าร่วมภายหลังก็ผิด
- ถ้าพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นคนฆ่า ผู้นั้นผิดมาตรา 288 อีกบท

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเข้าชุนมต่อสู้
- ไม่ต้องมีเจตนาทำให้ผู้ใดตายโดยเฉพาะ

5. เหตุยกเว้นโทษ

- ผู้เข้าร่วมชุนมต่อสู้แสดงได้ว่า กระทำเพื่อห้ามการชุนมต่อสู้
- ผู้เข้าร่วมชุนมต่อสู้แสดงได้ว่า กระทำเพื่อป้องกันโดยชอบ

ความผิดต่อร่างกาย

- การทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ (มาตรา 295)
- การทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 297)
- การเข้าร่วมชุมนุมต่อสู้ทำให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 299)
- การกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 300)

เอกสารการสอน # 10.10 การทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ (มาตรา 295)

การทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ (มาตรา 295)

1. ทำร้าย

- ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ
- ทำร้ายร่างกายเป็นอันตรายสาหัส (มาตรา 297)
- ชุลมุนต่อผู้เป็นเหตุให้บุคคลได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 299)
- กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 300)

2. ผู้อื่น

- ต้องมีสภาพบุคคล

3. จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น

- ผลของการทำร้ายต้องสัมพันธ์กับการกระทำ
 - (1) พฤติการณ์แห่งการกระทำรุนแรงหรือไม่
 - (2) บาดแผลมากน้อยเพียงไร
- อันตรายแก่กาย แนวคำพิพากษาศาลฎีกา ดังต่อไปนี้
 - (1) แผลแตกโลหิตไหล โดยปกติถือว่าเป็นอันตรายแก่กาย
 - (2) แผลโลหิตซึมจะเป็นอันตรายแก่กายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับลักษณะของบาดแผล
 - (3) แผลหนังถลอก ไม่ถือว่าเป็นอันตรายแก่กาย
 - (4) แผลบวม ฟกช้ำ จะเป็นอันตรายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของบาดแผล
 - (5) กระเพียนอวัยวะภายใน ฟันโยก หัก ตามปกติถือว่าเป็นอันตรายแก่กาย
- อันตรายแก่จิตใจ
 - (1) ไม่ต้องถึงวิกลจริต แค่จิตใจผิดปกติ ฟันเฟือน ผวาตผวา หมดสติ ก็ถือว่าเป็นอันตรายแก่จิตใจแล้ว
 - (2) เพียงเกิดอารมณ์เจ็บใจ แค้นใจ ไม่ถือว่าเป็นอันตรายแก่จิตใจถ้าไม่เป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจ อาจเป็นความผิดตามมาตรา 391

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำร้ายผู้อื่น
- รู้ว่าสิ่งที่ตนทำร้ายเป็นผู้อื่น
- หากไม่รู้ ผู้กระทำอาจมีความผิดตามมาตรา 390 ในกรณีกระทำโดยประมาท

เอกสารการสอน # 10.11 การทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 297)

การทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 297)

1. เป็นบททบทวนของมาตรา 295
2. อันตรายสาหัสซึ่งเป็นผลของการทำร้ายนั้นต้องเป็นผลที่ตามธรรมชาติย่อมเกิดขึ้นได้ตามมาตรา 63
3. อันตรายสาหัส คือ
 - (1) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสียขาประสาท
 - (2) เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถสืบพันธุ์
 - (3) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด
 - (4) หน้าเสียโฉมอย่างติดตัว
 - (5) แสบลูก
 - (6) จิตพิการอย่างติดตัว
 - (7) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต
 - (8) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน

เอกสารการสอน # 10.12 การเข้าร่วมชุมนุมต่อสู้ทำให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 299)

การเข้าร่วมชุมนุมต่อสู้ทำให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 299)

1. เข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้
2. ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป
3. บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ ได้รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำในการชุมนุมต่อสู้
4. เจตนา
5. เหตุยกเว้นโทษ ถ้าผู้เข้าร่วมชุมนุมต่อสู้แสดงได้ว่า
 - (1) ได้กระทำไปเพื่อห้ามการชุมนุมต่อสู้
 - (2) ได้กระทำไปเพื่อป้องกันโดยชอบ

เอกสารการสอน # 10.13 การกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 300)**การกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (มาตรา 300)****1. กระทำ**

- ไม่จำกัดวิธี

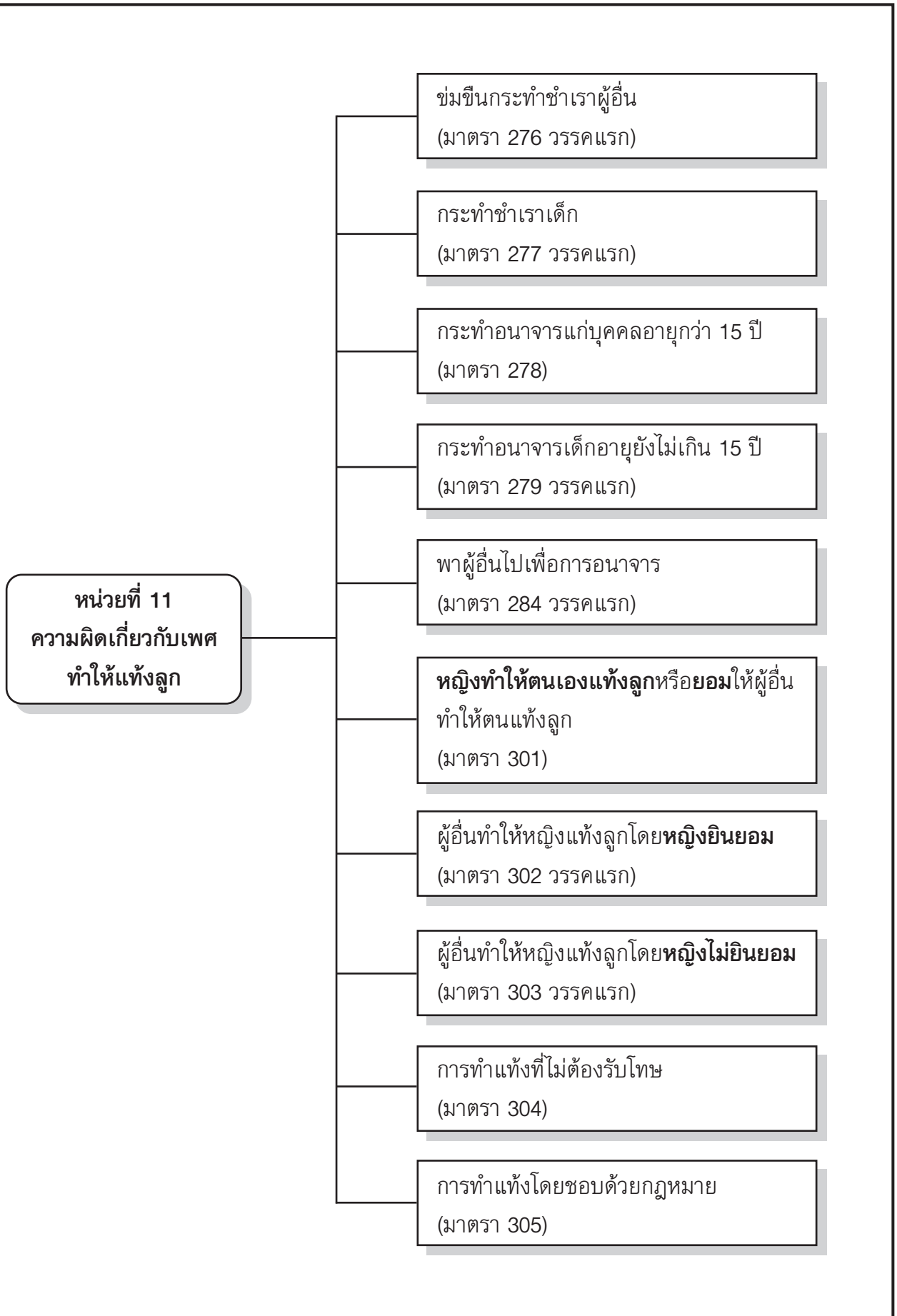
2. เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส**3. ประมาท**

- ไม่ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ
- ไม่ระมัดระวังในการกระทำตามวิสัยและพฤติการณ์

หน่วยที่ 11

ความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้แท้งลูก และทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บ คนชรา

เอกสารการสอน # 11.1 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้แท้งลูก

ช่มขึ้นกระทำชำเรา (มาตรา 276 วรรคแรก)**1. ผู้ใด**

- จะเป็นเพศใดก็ได้
- จะเป็นภริยาหรือสามีของผู้ถูกกระทำก็ได้
- ผู้ชายและผู้หญิง ร่วมกันกระทำผิดได้

2. ช่มขึ้น

- บังคับ ชื่นใจ หรือกระทำโดยผู้ถูกช่มขึ้นไม่ยินยอม
- ยอมเพราะความกลัว ไม่ถือว่าสมัครใจยินยอม
- ยอมเพราะถูกหลอก ถือว่าไม่สมัครใจยินยอม
- ยอมเพราะวิกลจริตเป็นการช่มขึ้น

3. กระทำชำเรา

- โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล้วงล้าอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น
- เพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ

4. ผู้อื่น

- หมายถึง ผู้ถูกช่มขึ้นกระทำชำเรา
- เป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้
- จะเป็นสามีหรือภรรยาของผู้กระทำก็ได้

5. โดยขู่เชือดด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น**5.1 ขู่เชือด**

- ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายแก่ผู้ถูกกระทำนั้นเองหรือผู้อื่น
- แม้ขู่เชือดว่าจะใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่ไม่ได้เป็นการใช้สิทธิตามกฎหมายก็อาจเป็นการช่มขึ้นได้ (หญิงลักทรัพย์ ชายจับได้แล้วขู่ให้หญิงยอมให้ชำเรา)

5.2 ใช้กำลังประทุษร้าย

- ตามมาตรา 1 (6)

5.3 ผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ คือจำยอมโดยไม่สมัครใจ

- ทำให้ผู้กระทำสลับหรือมีนเมาจนช่วยตัวเองไม่ได้
- แพทย์หลอกคนไข้ว่ายอมให้ชำเราเป็นการรักษาโรค

5.4 ทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

- ทำให้ผู้ถูกกระทำนั้นสำคัญผิดในตัวบุคคล เช่น คิดว่าเป็นคนรัก

เอกสารการสอน # 11.2 ข่มขืนกระทำชำเรา (มาตรา 276 วรรคแรก) (ต่อ)

6. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือยอมเห็นผลที่จะข่มขืนผู้อื่น
- ต้องรู้ว่ากระทำชำเราผู้อื่น

เอกสารการสอน # 11.3 กระทำชำเราเด็ก (มาตรา 277 วรรคแรก)

กระทำชำเราเด็ก (มาตรา 277 วรรคแรก)

1. ผู้ใด

- จะเป็นชาย หรือหญิงก็ได้

2. กระทำชำเรา

- เพียงกระทำชำเราโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น
- เพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ

3. เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี

- จะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชายก็ได้

4. ซึ่งไม่ใช่ภริยาหรือสามีของตน

- เพราะศาสนาอิสลามยอมให้ชายและหญิงอายุต่ำกว่า 15 ปี สมรสได้
- เพราะตาม ปพพ. มาตรา 1448 ศาลอาจออนุญาตให้ชายและหญิงอายุไม่เกิน 15 ปี สมรสได้

5. โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

- แม้เด็กจะยินยอมก็ยังไม่ผิด

6. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่กระทำชำเราเด็ก
- ต้องรู้ด้วยว่าเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี
- หากเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้างความไม่รู้อายุเด็ก เพื่อให้พ้นผิด

เอกสารการสอน # 11.4 กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี (มาตรา 278)

กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี (มาตรา 278)

1. กระทำอนาจาร

- การกระทำอันไม่สมควรทางเพศต่อเนื้อตัวร่างกายของบุคคลอื่นตามประเพณีนิยม หรือตามกาลเทศะ
- การกระทำอันไม่สมควรทางเพศไม่หมายความเฉพาะในเรื่องความใคร่ หรือการประเวณีเท่านั้น แต่รวมถึงการกระทำให้อับอายขายหน้าในทางเพศด้วย
- การกระทำไม่ถึงขั้นพยายามกระทำชำเรา
- จำกัดเฉพาะการกระทำแก่ร่างกายเท่านั้น ไม่รวมถึงการพุดจาหยาบคาย หรือเขียนภาพลามกอนาจาร

2. บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี

- ผู้ถูกกระทำจะเป็นชายหรือหญิงก็ได้

3. โดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะกระทำอนาจารบุคคล
- รู้ว่าบุคคลนั้นอายุกว่า 15 ปี

เอกสารการสอน # 11.5 การกระทำอนาจารเด็กอายุยังไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 279)

การกระทำอนาจารเด็กอายุยังไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 279)

1. กระทำอนาจาร

2. แก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี

3. โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

4. เจตนา

พาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร (มาตรา 284 วรรคแรก)**1. พาไป**

- นำเคลื่อนที่ไป ไม่ว่าด้วยวิธีใด

2. ผู้อื่น

- เป็นชาย หรือหญิงก็ได้
- ไม่จำกัดอายุ

3. โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใดๆ

- เป็นการพาผู้อื่นไปโดยผู้ถูกพาไปไม่สมัครใจ

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะพาผู้นั้นไป

5. เพื่อการอนาจาร

- ต้องเป็นการอนาจารสำหรับตนเอง แม้ผู้ถูกพาไปจะยังไม่ถูกอนาจารก็ผิดสำเร็จตั้งแต่พาไป พาชายหรือหญิงไปเพื่อยู่กินเป็นสามีภริยาโดยชายหรือหญิงยินยอม ไม่เป็นการพาไปเพื่อการอนาจาร

เอกสารการสอน # 11.7 หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก (มาตรา 301)

หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก (มาตรา 301)

1. หญิงใด

- เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติความผิดของหญิงไว้โดยเฉพาะ
- ต้องเป็นหญิงขณะที่มีครรภ์ และมีอายุครรภ์เกินกว่าสิบสองสัปดาห์อยู่ในขณะทำแท้ง

2. ทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก

(1) หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก

- หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก
- หญิงร่วมกับผู้อื่น เป็นตัวการทำให้ตนเองแท้งลูก
 - (ก) หญิงผิด มาตรา 301
 - (ข) ผู้อื่นที่ร่วม ผิดมาตรา 302 ไม่ใช่ตัวการ
- กรณีการใช้ให้กระทำความผิด
 - (ก) ผู้อื่นใช้ให้หญิงนั้นทำตนเองแท้งลูก ผู้อื่นนั้นเป็นได้เพียงผู้สนับสนุน การกระทำความผิดตามมาตรา 301 มิใช่ผู้ใช้ให้กระทำความผิด
 - (ข) หญิงใช้หรือสนับสนุนผู้อื่นให้ทำให้ตนแท้งลูก ผู้ถูกใช้ผิดฐานเป็นตัวการ ตามมาตรา 302 ตัวหญิงผู้ใช้ผิดฐานเป็นตัวการตามมาตรา 301 (ยอมให้ผู้อื่นทำ) แต่ไม่ผิดมาตรา 302

(2) หญิงยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก

- สมควรใจยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก
- เพียงหญิงฝ่ายเดียวรู้ว่าการกระทำมีผลเป็นทำแท้งก็ผิดแล้ว ผู้อื่นไม่ต้องรู้ด้วย
- หลอกให้สำคัญผิดในสภาพของการกระทำไม่ถือว่าสมควรใจยินยอม
- หลอกให้สำคัญผิดในมูลเหตุของการกระทำถือว่าหญิงยอม

(3) การทำให้แท้งลูก

- การทำลายทารกในระหว่างอยู่ในครรภ์มารดาเมื่ออายุครรภ์เกินสิบสองสัปดาห์ไปจนถึง คลอดออกมาแต่ก่อนมีชีวิตอยู่รอดเป็นทารก ดังนั้น การยับยั้งไม่ให้มีการปฏิสนธิ เช่น การคุมกำเนิด หรือการทำให้ทารกตาย หลังจากมีสภาพบุคคลแล้ว จึงไม่เป็นการทำแท้ง

(4) วิธีการทำแท้งและผล

- ไม่จำกัดวิธีการทำ
- ผล คือ ทารกในครรภ์ตาย ถ้าทารกไม่ตายผิดพยายาม

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ทารกในครรภ์ตาย
- ต้องรู้ว่าตนเองมีครรภ์ด้วย

* ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้หญิงรับโทษหนักขึ้นในกรณีการทำแท้งเป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัสอย่างอื่น

เอกสารการสอน # 11.8 ผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงยินยอม (มาตรา 302 วรรคแรก)

ผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงยินยอม (มาตรา 302 วรรคแรก)

1. ทำให้หญิงแท้งลูก

- ผู้กระทำให้เป็นบุคคลอื่น ทำให้หญิงแท้งลูก
- จะทำด้วยวิธีใดก็ได้ จะรับจ้างหรือไม่ ไม่สำคัญ
- เริ่มกระทำผิดได้ตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนกระทั่งคลอดแต่ก่อนมีชีวิตอยู่รอดเป็นทารก

2. โดยหญิงยินยอม

- หญิงสมัครใจยอมให้ผู้อื่นทำแท้ง
- สำคัญผิดในสภาพของการกระทำไม่ถือว่าหญิงยินยอม
- สำคัญผิดในมูลเหตุของการกระทำถือว่าหญิงยินยอม

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ทารกในครรภ์ตาย
- รู้ว่าหญิงนั้นมีครรภ์ด้วย
- ถ้าสำคัญผิดว่าหญิงมีครรภ์หรือทารกในครรภ์ตายก่อนทำแท้ง ย่อมไม่ผิดแม้ชั้นพยายาม

เอกสารการสอน # 11.9 ผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงไม่ยินยอม (มาตรา 303 วรรคแรก)

ผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงไม่ยินยอม (มาตรา 303 วรรคแรก)

1. ทำให้หญิงแท้งลูก

2. โดยหญิงยินยอม

- หญิงไม่สมัครใจให้ทำแท้ง

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ทารกในครรภ์หญิงตาย
- รู้ว่าหญิงนั้นมีครรภ์

เอกสารการสอน # 11.10 การทำแท้งที่ไม่ต้องรับโทษ (มาตรา 304)**การทำแท้งที่ไม่ต้องรับโทษ (มาตรา 304)****1. กรณีที่ไม่ต้องรับโทษ**

- พยายามทำให้แท้งลูกตามมาตรา 301 คือหญิงมีครรภ์ทำให้ตนแท้งลูก หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก
- พยายามทำให้แท้งลูกตามมาตรา 302 วรรคแรก คือผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูก โดยหญิงนั้นยินยอม และการทำแท้งนั้นไม่เป็นเหตุให้หญิงตายหรือรับอันตรายสาหัสอย่างอื่น

2. เหตุยกเว้นโทษตามมาตรา 304 เป็นเหตุในลักษณะคดี ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนให้หญิงทำแท้งโดยหญิงยินยอม จึงได้รับยกเว้นโทษด้วย

การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 305)

1. เป็นการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและตามหลักเกณฑ์ของแพทยสภา

- หมายความว่าผู้กระทำเป็นผู้หญิงก็ได้

2. เป็นการกระทำความผิดในมาตรา 301 และมาตรา 302 กล่าวคือเป็นกรณีที่หญิงยินยอม โดย

- (ก) หญิงทำแท้งเอง เช่น หญิงซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมทำให้ตนเองแท้งลูกตามหลักเกณฑ์ของแพทยสภา
- (ข) หญิงมีครรภ์ยอมให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมทำให้ตนเองแท้งลูกตามหลักเกณฑ์ของแพทยสภา

* แต่ถ้าหญิงไม่อาจให้ความยินยอมได้ และแพทย์จำเป็นต้องทำ เนื่องจากสุขภาพของหญิง แพทย์อาจได้รับยกเว้นโทษตาม ปอ. มาตรา 67

3. เป็นการกระทำใน 5 กรณี ดังต่อไปนี้

3.1 จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากหญิงตั้งครรภ์ต่อไปจะเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อสุขภาพทางกายหรือจิตใจของหญิงนั้น

- หมายถึง การที่หญิงมีครรภ์อยู่หรือการคลอดบุตรจะเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อสุขภาพทางกายหรือจิตใจของหญิง ไม่รวมถึงสุขภาพทารก

3.2 จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากมีความเสี่ยงอย่างมากหรือมีเหตุผลทางการแพทย์อันควรเชื่อได้ว่า หากทารกคลอดออกมาจะมีความผิดปกติถึงขนาดทุพพลภาพอย่างร้ายแรง

- เป็นกรณีที่ผู้กระทำจำเป็นต้องทำแท้งเพราะมีเหตุผลเพียงพอที่ทำให้เชื่อได้ว่า ถ้าทารกคลอดออกมาจะมีความผิดปกติถึงขนาดทุพพลภาพอย่างร้ายแรง จึงจะทำแท้งได้โดยชอบ

3.3 หญิงยืนยันต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมว่าตนมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

- หญิงยืนยันต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้ที่จะทำให้แท้งให้ก่อนว่า ตนเองมีครรภ์จากการกระทำความผิดทางเพศฐานใดฐานหนึ่ง เช่น ถูกข่มขืนกระทำชำเรา
- ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525

เอกสารการสอน # 11.11 การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 305) (ต่อ)

3.4 หญิงซึ่งมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์

- เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายที่ทำตามหลักเกณฑ์ของแพทยสภาสามารถทำแท้งให้หญิงได้โดยไม่ผิดกฎหมายและจะปลอดภัยกว่าที่หญิงจะไปเสี่ยงทำแท้งโดยหมอเถื่อน

3.5 หญิงซึ่งมีอายุครรภ์เกินสิบสองสัปดาห์ แต่ไม่เกินยี่สิบสัปดาห์ ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์

ภายหลังการตรวจและรับคำปรึกษาทางเลือกจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของแพทยสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

- เพื่อให้มีการทำแท้งที่ชอบด้วยกฎหมายตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ โดยมุ่งหวังที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

หน่วยที่ 12

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

เอกสารการสอน # 12.1 ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

หน่วยที่ 12

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ

และชื่อเสียง

- ข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือจำยอมต่อสิ่งใด
(มาตรา 309 วรรคแรก)
- หน่วงเหนี่ยวกักขังทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกายโดยเจตนา
และโดยประมาท
(มาตรา 310 วรรคแรก, มาตรา 311 วรรคแรก)
- เอาคนไปเพื่อให้ได้ค่าไถ่
(มาตรา 313 วรรคแรก)
- พรากเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี
(มาตรา 317 วรรคแรก)
- พรากผู้เยาว์
(มาตรา 318 วรรคแรก, มาตรา 319 วรรคแรก)
- ความผิดฐานเปิดเผยความลับ
(มาตรา 322)
- ความผิดฐานหมิ่นประมาท
(มาตรา 326, มาตรา 327)
- ข้อยกเว้นที่ให้ถือว่าผู้กระทำไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท
(มาตรา 329)
- หมิ่นประมาทที่ได้รับยกเว้นโทษ
(มาตรา 330)

ข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือจำยอมต่อสิ่งใด (มาตรา 309 วรรคแรก)**1. ข่มขืนใจผู้อื่น**

- บังคับใจผู้อื่นโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตราย แต่ไม่ประทุษร้าย
- บังคับใจผู้อื่นโดยใช้กำลังประทุษร้าย
- เป็นการบังคับใจโดยผู้ถูกข่มขืนใจไม่สมัครใจ ผิดต่อเสรีภาพในการตัดสินใจ
- ถ้าการข่มขืนใจเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตราย หรือโดยไม่ใช้กำลังประทุษร้าย ไม่ผิด

2. ให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด

- ให้กระทำการใด คือ ให้เคลื่อนไหวร่างกาย
- ไม่กระทำการใด คือ ไม่ให้เคลื่อนไหวร่างกาย
- จำยอมต่อสิ่งใด คือ ผินใจยอมรับการกระทำใดหรือไม่กระทำการใด ต้องถึงขนาดยอมรับการกระทำนั้นแล้วจึงจะผิดสำเร็จ

3. โดย (1) ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น

- ความกลัวของผู้ถูกข่มขืนใจมาจากการก่อของผู้ข่มขืนใจ โดยอ้างตนเอง หรือผู้อื่น หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือธรรมชาติ
- การขู่เข็ญหรือการหลอกลวงที่ไม่มีอยู่จริงก็เป็นการทำให้กลัวได้
- จะเป็นอันตรายต่อผู้ถูกข่มขืนใจหรือผู้อื่นก็ได้

หรือ (2) ใช้กำลังประทุษร้าย คือ เป็นการทำอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจ

- ต้องทำต่อผู้ถูกข่มขืนใจ ไม่ใช่ผู้อื่น

4. จนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น

- ต้องเกิดผลนี้จึงจะผิดสำเร็จ

5. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำ

เอกสารการสอน # 12.3 หน่วยเหนียวหรือกักขังผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย (มาตรา 310 วรรคแรก)

หน่วยเหนียวหรือกักขังผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย (มาตรา 310 วรรคแรก)

1. หน่วยเหนียวหรือกักขังหรือทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

- หน่วยเหนียว คือ ไม่ให้ไปจากที่แห่งหนึ่ง แต่ไม่จำกัดสถานที่อย่างกักขัง
- กักขัง คือ บังคับให้อยู่ในสถานที่จำกัด เก็บไว้ในสถานที่จำกัด
- กระทำไปปราศจากเสรีภาพในร่างกาย คือ จำกัดความเป็นอิสระในการเคลื่อนไหวร่างกาย หรือการไปมา ทำนองเดียวกับหน่วยเหนียว

2. ผู้อื่น

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะหน่วยเหนียวกักขังผู้อื่น
- รู้ว่าสิ่งที่ตนหน่วยเหนียวกักขังเป็นผู้อื่น
- หากไม่รู้ แต่ประมาทอาจผิดมาตรา 311

เอกสารการสอน # 12.4 หน่วยเหนียวกักขังทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกายโดยประมาท (มาตรา 311 วรรคแรก)

หน่วยเหนียวกักขังทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกายโดยประมาท (มาตรา 311 วรรคแรก)

1. กระทำ

- ไม่จำกัดวิธี

2. เป็นเหตุให้ผู้อื่นถูกหน่วยเหนียว ถูกกักขัง หรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

- ผลของการกระทำ

3. ประมาท

- ไม่ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล
- กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจะพึงมีตามวิสัยและพฤติการณ์

เอาคนไปหรือหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าไถ่ (มาตรา 313 วรรคแรก)**1. เอาตัวเด็กอายุไม่เกิน 15 ปีไป**

- เอาไป คือ เข้ายึดถือโดยพาเคลื่อนที่ แม้เด็กไม่มีผู้ปกครองก็ถูกเอาไปได้เพราะไม่ต้องเอาไปจากผู้ใด
- วิธีเอาไป อาจชักชวนให้เด็กสมัครใจไป ไม่ต้องใช้กลอุบาย แต่มีใช้เด็กตามไปเอง หรือหนีผู้ปกครองมาเอง
- เด็กต้องอายุไม่เกิน 15 ปี

หรือ 2. เอาตัวบุคคลอายุกว่า 15 ปีไป โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้กำลังประทุษร้ายใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด

- ตัวบุคคลต้องอายุกว่า 15 ปี ไม่จำกัดอายุชั้นสูง
- ต้องเอาตัวบุคคลไม่ใช่ทรัพย์สินหรือสิ่งอื่นไป
- วิธีเอาไป ผู้ถูกเอาไปต้องไม่สมัครใจ เพราะต้องใช้อุบายหลอกลวง

หรือ 3. หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังบุคคลใด

- มุ่งหมายที่การกระทำ คือ หน่วงเหนี่ยวหรือกักขัง
- ผู้ถูกกระทำจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่เพศชายหรือเพศหญิงก็ได้

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเอาตัวไปหรือหน่วงเหนี่ยวกักขัง
- ต้องรู้ว่าเด็กที่เอาตัวไปอายุไม่เกิน 15 ปี หรือรู้ว่าผู้ที่เอาตัวไปอายุกว่า 15 ปี หรือรู้ว่าผู้ที่หน่วงเหนี่ยวกักขังเป็นบุคคล

5. เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าไถ่

- เพียงเอาตัวเด็กหรือบุคคลไป หรือหน่วงเหนี่ยวกักขังบุคคล โดยมีมูลเหตุ ชักจูงใจ เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าไถ่ แม้ยังไม่เรียกค่าไถ่ หรือกลับใจไม่เอาค่าไถ่ ก็ผิด
- ค่าไถ่ คือ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่เรียกเอาหรือให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับเสรีภาพของผู้ถูกเอาตัวไป

เอกสารการสอน # 12.6 พรากเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 317 วรรคแรก)

พรากเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 317 วรรคแรก)

1. พรากเด็กอายุยังไม่เกิน 15 ปีไปเสีย

- พรากไปเสีย คือ เอาไป หรือพาไป หรือแยกเด็กจากความชอบธรรมของผู้คนที่ปกครองดูแลเด็กนั้น
- อาจชักชวนจนเด็กสมัครใจก็เป็นพราก
- ผู้ดูแลเด็กชั่วคราว พาเด็กไป หรือร่วมกับผู้อื่นพาเด็กไปเป็นการพราก

2. จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือดูแล

- ขณะพรากเด็กต้องอยู่ในปกครองหรือดูแลของผู้หนึ่งผู้ใด
- ผู้ดูแล คือ ผู้ควบคุมระวางเด็กตามความเป็นจริง

3. โดยปราศจากเหตุอันสมควร

- ผู้กระทำไม่มีเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมายที่จะพรากเด็กไป

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะพรากเด็กไป
- รู้ว่าเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี และเด็กอยู่ในความปกครองดูแลของผู้อื่น

เอกสารการสอน # 12.7 พรากผู้เยาว์อายุไม่เกิน 18 ปี โดยผู้เยาว์ไม่เต็มใจ (มาตรา 318 วรรคแรก)

พรากผู้เยาว์อายุไม่เกิน 18 ปี โดยผู้เยาว์ไม่เต็มใจ (มาตรา 318 วรรคแรก)

1. พรากผู้เยาว์อายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปีไปเสีย

- พรากไปเสีย คือ เอาไป พาไป หรือแยกผู้เยาว์จากความชอบธรรมของผู้ปกครอง
- ผิดสำเร็จเมื่อพรากไป
- พรากไปชั่วคราวตั้งใจจะพาคืน ก็ผิดสำเร็จแล้ว
- ชายหญิงที่บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส ไม่ใช่ผู้เยาว์

2. จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือดูแล

- ผู้เยาว์ต้องอยู่ในความปกครองดูแลขณะพราก
- ผู้เยาว์ออกจากบ้านและจะกลับมาอีก ไม่ถือว่าขาดจากความปกครอง
- ผู้ปกครองอนุญาตให้พาไป ไม่ใช่การพราก

3. โดยผู้เยาว์ไม่เต็มใจไปด้วย

- ผู้เยาว์ไม่สมัครใจไป หรือไปด้วยเพราะถูกใช้อุบายหลอกลวง

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะพรากผู้เยาว์ไป
- รู้ว่าผู้เยาว์อายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี และอยู่กับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล

เอกสารการสอน # 12.8 พรางผู้เยาว์อายุไม่เกิน 18 ปี โดยผู้เยาว์เต็มใจ (มาตรา 319 วรรคแรก)

พรางผู้เยาว์อายุไม่เกิน 18 ปี โดยผู้เยาว์เต็มใจ (มาตรา 319 วรรคแรก)

1. พรางผู้เยาว์อายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปีไปเสีย

- พรางไป คือ แยกผู้เยาว์จากความชอบธรรมของผู้อื่นที่ผู้ปกครองผู้เยาว์นั้น

2. จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือดูแล

- ผู้เยาว์ต้องอยู่ในความปกครองดูแลขณะที่พราง
- ผู้เยาว์ออกจากบ้านและจะกลับมาอีก ไม่ถือว่าขาดจากการปกครอง
- ผู้ปกครองอนุญาตให้พาไป ไม่ใช่การพราง

3. โดยผู้เยาว์ไม่เต็มใจไปด้วย

- ยินยอมด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่ถูกหลอกลวง ชูเชิญ บังคับ

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะพรางผู้เยาว์ไป
- รู้ว่าผู้เยาว์อายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี และอยู่กับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล

5. เพื่อหากำไรหรือเพื่อการอนาจาร

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะพรางผู้เยาว์ไป

เอกสารการสอน # 12.9 ความผิดฐานเปิดเผยความลับ (มาตรา 322)

ความผิดฐานเปิดเผยความลับ (มาตรา 322)

1. เปิดผนึกหรือเอาจดหมาย โทรเลขหรือเอกสารใดๆ ซึ่งปิดผนึกของผู้อื่นไป

- เปิดผนึก คือ ทำให้สิ่งที่ปกปิดไว้เปิดออก
- เอาไป คือ เข้ายึดถือโดยพาเคลื่อนที่
- จดหมาย โทรเลข หรือเอกสารนั้น (ปัจจุบันโทรเลขเลิกใช้แล้ว)
 - (1) ต้องปิดผนึกอยู่
 - (2) ต้องเป็นของผู้อื่น
 - (3) ไม่จำเป็นต้องเป็นความลับหรือปกปิดไว้เป็นความลับ

2. การกระทำนั้นน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

- ไม่ใช่ผลของการกระทำแต่เป็นพฤติการณ์ประกอบการกระทำ
- เสียหายในทางใดๆ ก็ได้
- เมื่อการกระทำน่าจะเกิดความเสียหายแล้วก็เป็นความผิดสำเร็จ
- ถ้าไม่น่าจะเกิดความเสียหายก็ไม่ใช่ความผิดเลย

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเปิดผนึกหรือเอาไป
- รู้ว่าสิ่งที่เปิดผนึกหรือเอาไปเป็นจดหมาย โทรเลข หรือเอกสารใดๆ ซึ่งปิดผนึกของผู้อื่น

4. เพื่อล่วงรู้ข้อความ หรือนำข้อความในจดหมาย โทรเลขหรือเอกสารเช่นว่านั้นออกเปิดเผย

- ไม่จำเป็นต้องรู้ข้อความจริงๆ เปิดแล้วอ่านไม่ออกก็ผิด
- เปิดเผยข้อความ คือ ทำให้ผู้อื่นไม่รู้ได้รู้ข้อความ
- เปิดเผยแก่ผู้รู้แล้วให้รู้ชัดขึ้นอีกก็ผิด
- การเปิดเผยจะทำอย่างไรก็ได้

ความผิดฐานหมิ่นประมาท (มาตรา 326)**1. ใส่ความผู้อื่น**

- (1) เป็นการแสดงข้อความเท็จถึงผู้อื่น เท็จหรือจริงก็ได้
 - แสดงข้อความจริงที่ทำให้ชื่อเสียง คุณค่าหรือฐานะทางสังคมของผู้อื่นเสื่อมความเชื่อถือ
 - กล่าวตามที่ถูกเล่าให้ฟังตามที่สื่อ หรือคนสงสัยก็ผิดได้ หรือกล่าวว่าคุณไม่เชื่อตามที่กล่าวนั้นก็ผิดได้
 - ใส่ความทำด้วยวิธีใดก็ได้ พูด เขียน วาดภาพ ทำทาง
 - ภาพล้อ ซึ่งทำให้เข้าใจว่าหมายถึงผู้ใด ก็หมิ่นประมาทได้
 - ผู้อื่นอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
 - หมิ่นทารกในครรภ์ไม่ผิด
- (2) เป็นข้อเท็จจริงอันแน่นอน
 - ข้อเท็จจริงที่แสดงต้องไม่คลุมเครือเลื่อนลอยหรือกล่าวในขณะที่มีอารมณ์ หรือล้อเลียน
- (3) เป็นข้อเท็จจริงในอดีตหรือปัจจุบัน
 - ข้อความหมิ่นประมาทต้องเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังเกิด
 - การแสดงความคิดเห็นหรือคาดคะเนไม่ใช่ยืนยันข้อเท็จจริง
- (4) ไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่เป็นไปไม่ได้หรือข้อความหยาบคาย
 - คำคำที่แสดงข้อความอันน่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียงเป็นหมิ่นประมาทได้ (อีดอกทอง)

2. โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง

- พฤติกรรมประกอบการกระทำไม่ใช่ผล
- ชื่อเสียง คือ คุณค่าที่บุคคลมีอยู่ในสังคม (ชุมชนทั่วไป)
- คำกล่าวที่น่าจะทำให้เสียชื่อเสียง
 - (1) ประพฤติชั่ว
 - (2) ประพฤติเสื่อมเสียในทางประเวณี
 - (3) หน้าที่การงาน
 - (4) ฐานะการเงินไม่น่าเชื่อถือ

3. ต่อบุคคลที่สาม

- ใส่ความต่อผู้อื่นนอกจากตัวผู้ถูกหมิ่นประมาท
- บุคคลที่สามเป็นใครก็ได้
- ผิดสำเร็จเมื่อบุคคลที่สามทราบข้อความ ถ้าไม่ทราบเป็นพยายาม
- บ่นพึมพำกับตัวเองไม่ใช่การใส่ความ

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะใส่ความผู้อื่น

เอกสารการสอน # 12.11 หมิ่นประมาทผู้ตาย (มาตรา 327)

หมิ่นประมาทผู้ตาย (มาตรา 327)

1. ใส่ความผู้ตาย

- ผู้ตาย คือ ผู้ที่สมองหยุดทำงาน ไม่หายใจ ลิ้นสภาพบุคคล
- แต่ไม่รวมนิติบุคคล
- ขณะหมิ่นประมาทผู้ถูกใส่ความตายแล้ว

2. น่าจะเป็นเหตุให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียงถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง

- บิดา มารดา.....ต้องสัมพันธ์กันโดยชอบด้วยกฎหมาย
- ถ้าน่าจะเป็นเหตุให้ผู้ตายเสียชื่อเสียงคนเดียวไม่ผิด

3. ต่อบุคคลที่สาม

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะใส่ความผู้ตาย
- รู้ว่าผู้นั้นตายแล้ว

ข้อยกเว้นที่ให้ถือว่าผู้กระทำไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท (มาตรา 329)

1. แสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต

- แสดงความคิดเห็น คือ แสดงความเข้าใจ อ้างข้อเท็จจริงประกอบ
- แสดงข้อความ คือ แสดงเนื้อเรื่อง หรือข้อเท็จจริง
- โดยสุจริต คือ แสดงความคิดเห็น.....ตามความจริงหรือโดยเชื่อว่าเป็นความจริง

2. ต้องอยู่ในเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม

- เป็นเจตนาพิเศษในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความ
- ความชอบธรรม คือ ความถูกต้อง
- ป้องกันตนตามคลองธรรม คือ ป้องกันชื่อเสียงหรือประโยชน์ของตนตามวิธีที่ชอบให้พ้นภัย
- ป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม คือ ป้องกันประโยชน์ได้เสียที่สัมพันธ์กับตนให้พ้นภัยด้วย

2.2 ในฐานะเป็นเจ้าของงานปฏิบัติการตามหน้าที่

2.3 ดิษขมด้วยความเป็นธรรมซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ

- ทักท้วงซึ่งบุคคลใดหรือสิ่งใดว่าไม่ถูกต้อง
- เป็นลักษณะที่คนทั่วไปย่อมสนใจทักท้วง
- ต้องไม่ใช่เรื่องส่วนตัว ยั่วแหย่ให้เกิดความเกลียดชัง
- เรื่องที่ทักท้วงได้เช่น
 - (1) กิจการทางบ้านเมืองหรือท้องถิ่น
 - (2) กิจการสาธารณะ
 - (3) พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ผู้คนตามชุมชน ผู้เสนอผลงานหรือสินค้าต่อสาธารณะ

2.4 ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม

- ประชุม จะเป็นการประชุมอะไรก็ได้ แต่ต้องประชุมโดยเปิดเผยหรืออภิปราย สัมมนา ได้ว่าที่

เอกสารการสอน # 12.13 หมิ่นประมาทที่ได้รับยกเว้นโทษ (มาตรา 330)

หมิ่นประมาทที่ได้รับยกเว้นโทษ (มาตรา 330)

1. หลัก : ผู้ถูกหาว่ากระทำความผิดพิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นความจริง

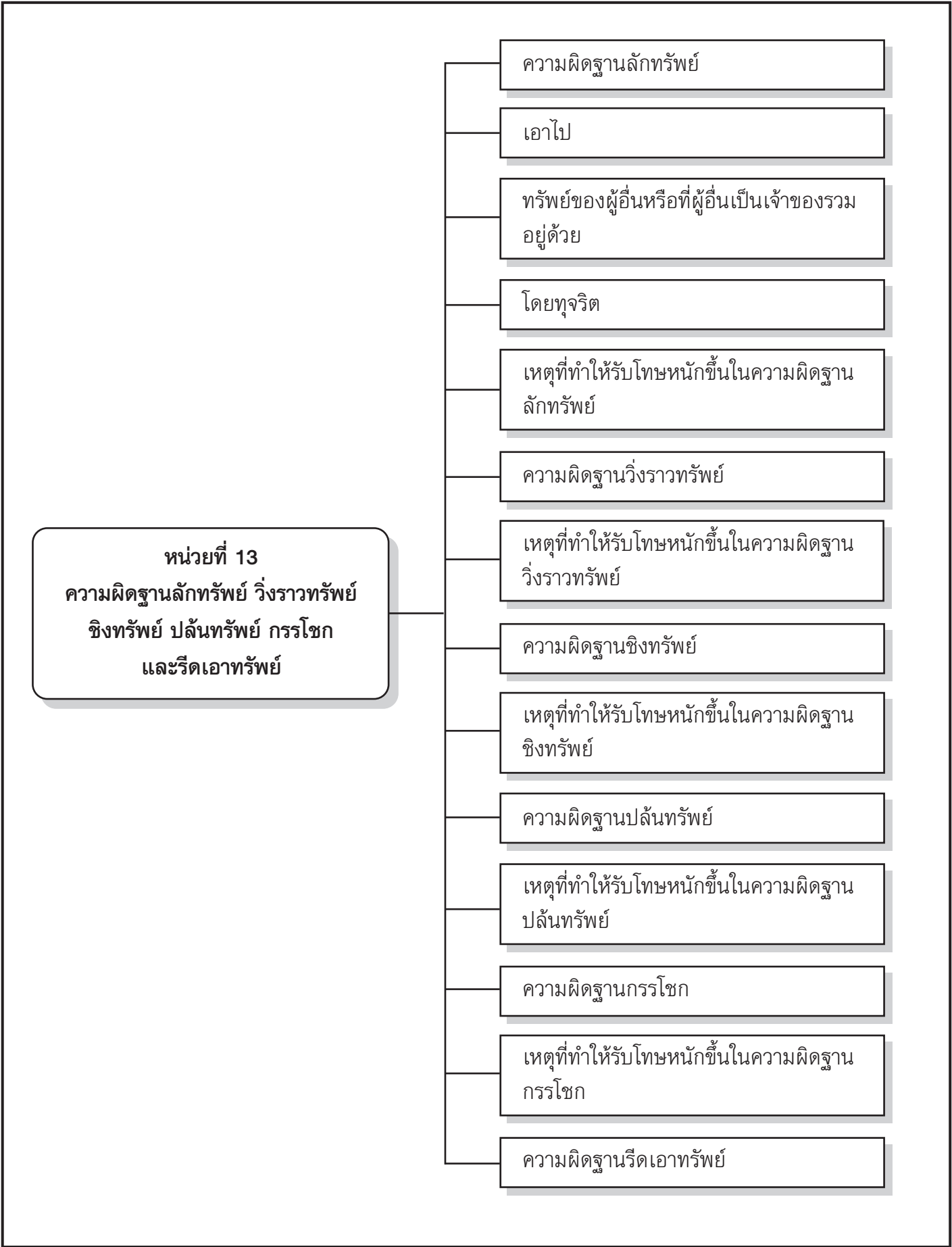
- เป็นหน้าที่ของจำเลยจะต้องพิสูจน์
- การพิสูจน์ว่าเป็นความจริง คือ นำสืบให้ฟังได้ว่า
 - 1) ข้อที่หาว่าหมิ่นประมาทเป็นความจริงแน่
 - 2) ไม่ใช่ความเท็จหรือโกหกหรือไม่จริง

2. ข้อยกเว้น : ห้ามพิสูจน์ ถ้าข้อหาที่ว่าหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัวและการพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

- ต้องครบทั้งสองลักษณะ
 - 1) เรื่องส่วนตัว และ
 - 2) การพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน จึงจะห้ามพิสูจน์ ถ้าเข้าเพียงข้อหนึ่งข้อใด พิสูจน์ได้
- เรื่องส่วนตัว คือ เรื่องเฉพาะตัวผู้เสียหาย ไม่ใช่ส่วนรวม
- เรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน คือ เรื่องที่ประชาชนต้องการทราบหรือสนใจ

หน่วยที่ 13
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ (1)

เอกสารการสอน # 13.1 ความผิดฐานลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชก และรีดเอาทรัพย์

เอกสารการสอน # 13.2 ความผิดฐานลักทรัพย์

ความผิดฐานลักทรัพย์

มาตรา 334 บัญญัติว่า “ ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท”

เอกสารการสอน # 13.3 เอาไป

เอาไป

- การแย่งการครอบครอง
- การพาเอาทรัพย์เคลื่อนที่ไป
- การเอาทรัพย์ไปในลักษณะเป็นการตัดกรรมสิทธิ์

เอกสารการสอน # 13.4 ทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

ทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

- ต้องเป็นทรัพย์
- ทรัพย์นั้นเป็นของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

เอกสารการสอน # 13.5 โดยทุจริต

โดยทุจริต

โดยทุจริต ปอ.มาตรา 1 (1) บัญญัตินิยามไว้ หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนหรือผู้อื่น”

เอกสารการสอน # 13.6 เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานลักทรัพย์

เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานลักทรัพย์

- การลักทรัพย์ในบางเวลา บางวิธีการ บางลักษณะ หรือบางสถานที่ (มาตรา 335)
- การลักทรัพย์ที่เป็นพระพุทธรูปหรือวัตถุในทางศาสนา (มาตรา 335 ทวิ)
- การลักทรัพย์โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้นายพาหนะ (มาตรา 336 ทวิ)

เอกสารการสอน # 13.7 ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

มาตรา 336 วรรคแรก บัญญัติว่า “ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า ผู้นั้นกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

เอกสารการสอน # 13.8 เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

- การวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (มาตรา 336 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่)
- การวิ่งราวทรัพย์โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้นายพาหนะ (มาตรา 336 ทวิ)

เอกสารการสอน # 13.9 ความผิดฐานชิงทรัพย์

ความผิดฐานชิงทรัพย์

มาตรา 339 วรรคแรก บัญญัติว่า “ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้น จะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- (1) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป
- (2) ให้ยืมให้ชิงทรัพย์นั้น
- (3) ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้
- (4) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ
- (5) ให้พ้นจากการจับกุม

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท”

เอกสารการสอน # 13.10 เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานชิงทรัพย์

เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานชิงทรัพย์

- การชิงทรัพย์ในบางเวลา บางวิธีการ บางลักษณะ หรือบางสถานที่ (มาตรา 339 วรรคสอง)
- การชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (มาตรา 339 วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า)
- การชิงทรัพย์ที่เป็นพระพุทธรูปหรือวัตถุในทางศาสนา (มาตรา 339 ทวิ)
- การชิงทรัพย์โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ โดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อยานพาหนะ (มาตรา 340 ตรี)

เอกสารการสอน # 13.11 ความผิดฐานปล้นทรัพย์

ความผิดฐานปล้นทรัพย์

มาตรา 340 วรรคแรก บัญญัติว่า “ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสามแสนบาท”

เอกสารการสอน # 13.12 เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานปล้นทรัพย์

เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานปล้นทรัพย์

- การปล้นทรัพย์โดยมีอาวุธติดตัวไปด้วย (มาตรา 340 วรรคสอง)
- การปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส (มาตรา 340 วรรคสาม)
- การปล้นทรัพย์ได้กระทำโดยแสดงความทารุณ (มาตรา 340 วรรคสี่)
- การปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย (มาตรา 340 วรรคห้า)
- การปล้นทรัพย์ที่เป็นการกระทำความต่อพระพุทธรูปหรือวัตถุในทางศาสนา (มาตรา 340 ทวิ วรรคแรก)
- การปล้นทรัพย์โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้ยานพาหนะ (มาตรา 340 ตรี)

เอกสารการสอน # 13.13 ความผิดฐานกรรโชก

ความผิดฐานกรรโชก

มาตรา 337 วรรคแรก บัญญัติว่า “ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอม เช่นว่านั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกรรโชก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินแสนบาท”

เอกสารการสอน # 13.14 เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานกรรโชก

เหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานกรรโชก

มาตรา 337 วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าความผิดฐานกรรโชกได้กระทำโดย

(1) **ขู่ว่าจะฆ่า** ขู่ว่าจะทำร้ายร่างกายให้ผู้ถูกข่มขืนใจ หรือผู้อื่นให้ได้รับอันตรายสาหัส หรือขู่ว่าจะทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจหรือผู้อื่น หรือ

(2) **มีอาวุธติดตัวมาขู่เข็ญ**

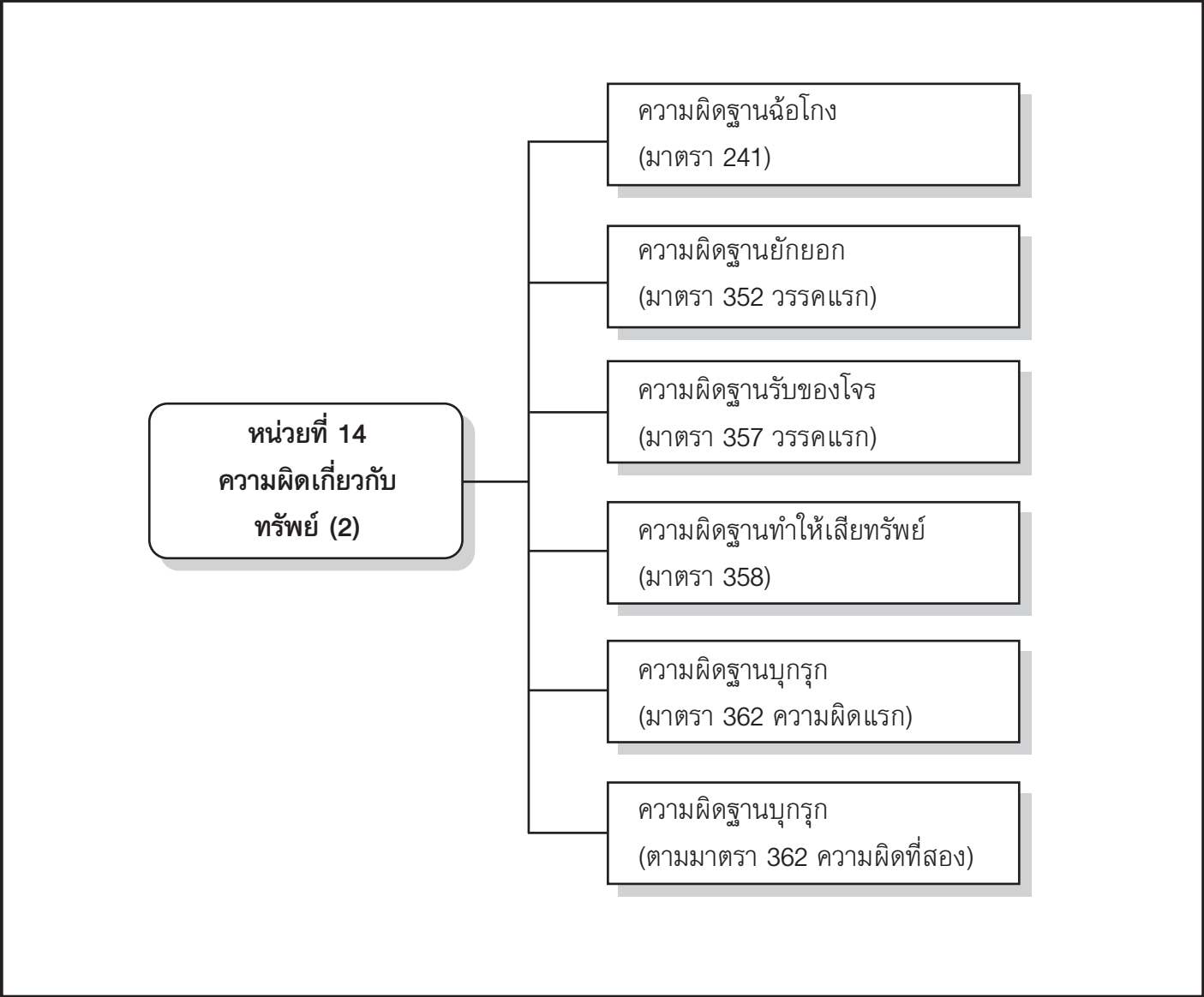
ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกรรโชก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

เอกสารการสอน # 13.15 ความผิดฐานรีดเอาทรัพย์สิน**ความผิดฐานรีดเอาทรัพย์สิน**

มาตรา 338 บัญญัติว่า “ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่น ให้ยอมให้ หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยผู้ข่มขืนใจจะเปิดเผยความลับซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกข่มขืนใจหรือ บุคคลที่สามเสียหาย จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานรีดเอาทรัพย์สิน ต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

หน่วยที่ 14
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ (2)

เอกสารการสอน # 14.1 ความผิดเกี่ยวกับ

ความผิดฐานฉ้อโกง (มาตรา 241)**1. หลอกลวงผู้อื่น**

- (1) ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
- (2) ปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง

2. โดยการหลอกลวงดังว่านั้น

- (1) ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือ
- (2) ทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ

3. เจตนา**4. โดยทุจริต****หลอกลวงผู้อื่น****1. การหลอกลวง**

- ทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อผิดไปจากความจริง
- ต้องเกิดจากการกระทำของผู้หลอกลวง
- อาจทำด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร ทำทาง รูปแบบอื่น ๆ
- หลอกลวงต้องมีใช้การถือเอาประโยชน์จากความหลงผิด หรือเข้าใจผิดของผู้อื่น ซึ่งตนมิได้ก่อขึ้น

2. วิธีหลอกลวง

- (1) แสดงข้อความอันเป็นเท็จ
 - ข้อเท็จจริงซึ่งไม่ตรงกับความจริงในขณะทีกล่าว
 - ถ้าข้อเท็จจริงที่แสดงเป็นความจริง แม้เข้าใจว่าเท็จ และกล่าวเพื่อหลอกลวงก็ไม่ใช่การแสดงข้อความเท็จ
 - ความเท็จคือข้อเท็จจริงในอดีตหรือปัจจุบันที่ไม่จริง
 - การแสดงความคิดเห็น การคาดคะเน การให้คำมั่นอันเป็นเท็จไม่ใช่การแสดงข้อความอันเป็นเท็จ
- (2) ปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง เช่น
 - ลบรอยชำรุดในของที่ขายไม่ให้มองเห็น
 - ลบข้อความในเอกสาร
 - งัดเว้นไม่ยอมบอกข้อเท็จจริงซึ่งตนมีหน้าที่ต้องบอก

ผลของการกระทำผิดฐานฉ้อโกง**1. การได้ไปซึ่งทรัพย์สินของผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม**

- ได้ไป ไม่มีการแย่งการครอบครอง ผิดสำเร็จเมื่อได้การครอบครอง
- ได้การครอบครองหรือกรรมสิทธิ์จากผู้ครอบครองหรือเจ้าของหรือบุคคลที่สาม
- เจ้าของส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้โดยถูกหลอกลวง
- ทรัพย์สิน รวมถึงวัตถุไม่มีรูปร่างด้วย
- หลอกลวงเอาสิ่งที่คุณหลอกมีสิทธิจะได้ตามกฎหมาย ไม่เป็นฉ้อโกง
- หลอกให้เขาสละกรรมสิทธิ์แต่ผู้หลอกมิได้เข้าถือเอาทรัพย์สิน มิใช่การได้รับ ไม่ผิด
- ผู้สูญเสียทรัพย์สินอาจเป็นผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม

2. ทำให้ผู้ถูกหลอกหรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ

- เอกสารสิทธิ คือ เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ

ความผิดฐานยักยอก (มาตรา 352 วรรคแรก)

1. ครอบครองทรัพย์
2. ซึ่งเป็นของผู้อื่นหรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย
3. เบียดบังเอาทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สาม
4. เจตนา
5. โดยทุจริต

ทรัพย์ที่ยักยอกต้องเป็นของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

1. ถ้าผู้กระทำความผิดมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ทั้งหมด ไม่เป็นความผิดฐานยักยอก
2. มอบทรัพย์สินเป็นของหมั้น เมื่อหมั้นแล้วของหมั้นย่อมตกเป็นสิทธิของหญิง หากหญิงเบียดบังเอาเสียก็ไม่เป็นความผิดยักยอก
3. ทรัพย์ที่ส่งมอบเป็นเงินตรา ไม่เป็นความผิดฐานยักยอก
4. ถ้ามอบเงินให้บุคคลเป็นตัวแทนไปทำการใด ๆ หรือมอบหมายให้ไปรับชำระเงินจากผู้อื่นผิดยักยอกได้
5. มอบเงินให้บุคคลโดยไม่ได้มอบหมายให้ทำการใดโดยเฉพาะ แล้วแต่ผู้รับมอบจะเอาไปหาประโยชน์ เท่ากับโอนกรรมสิทธิ์ไป ไม่เป็นความผิดฐานยักยอก
6. การรับของผู้อื่นไปขาย แล้วไม่คืนของหรือคืนเงิน
 - 1) มอบให้ในลักษณะผู้รับมอบเป็นตัวแทนนำของไปขาย มีความผิดฐานยักยอก อาจยักยอกของหรือยักยอกเงินก็ได้
 - 2) ถ้ามอบให้มีใช้ลักษณะตัวแทนในการขาย แต่ยอมให้ขายของนั้นได้เอง ไม่เป็นความผิดฐานยักยอกผิดทางแพ่ง

เบียดบังเอาทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สาม

1. เบียดบัง คือการกระทำที่แสดงว่า ผู้ครอบครองจะเอาทรัพย์เป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ
2. การเบียดบังอาจทำโดย บริโภค ขาย เปลี่ยนแปลง จำนำ ปฏิเสธสิทธิของเจ้าของแท้จริง
3. ลำพังครอบครองทรัพย์เรื่อยมาโดยไม่ส่งคืนแก่เจ้าของตามสัญญา ยังไม่เบียดบัง
4. จำนำทรัพย์ผู้อื่นที่ตนครอบครอง แต่พอมีเงินก็ไถ่คืนมา ไม่เป็นยักยอก ถ้าไม่คิดไถ่หรือปล่อยให้หลุดจึงเป็นยักยอก

ความหมายของโจร

1. ของโจร คือ

- 1) ทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำผิด
- 2) ความผิดนั้นเข้าลักษณะลักทรัพย์ วิ่งราว กรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก เจ้าพนักงานยักยอก

2. ทรัพย์ที่ได้มาจากการผิดฐานโกงเจ้าหนี้ ไม่เป็นของโจร

3. เหตุที่ทำให้ของโจรหมดสภาพเป็นของโจร

- 1) ของโจรเปลี่ยนสภาพเป็นทรัพย์อื่น
 - การแยกทรัพย์ของโจรออกจากกัน ไม่ใช่เปลี่ยนสภาพ ฆ่าสัตว์ที่ลักมา เนื้อ หนัง เขาสัตว์ยังเป็นของโจรอยู่
- 2) เมื่อเอาของโจรแลกเปลี่ยนกับทรัพย์อื่น
 - ทรัพย์ที่ได้มาไม่เป็นของโจร
 - แต่ของโจรที่รับมานั้น ยังเป็นของโจรอยู่
- 3) เมื่อเจ้าของได้ทรัพย์นั้นคืน หรือเจ้าหน้าที่ยึดทรัพย์นั้นเป็นของกลาง
- 4) เมื่อเจ้าของเดิมหมดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ของโจร

ความผิดฐานรับของโจร (มาตรา 357 วรรคแรก)**1. ช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อมา รับจําหน่ายหรือรับไว้โดยประการใด**

- เป็นลักษณะของการกระทำความผิดเป็นความผิด
- ต้องเป็นการกระทำของบุคคลอื่นนอกจากตัวผู้ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชก รีดเอาทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก เจ้าพนักงานยักยอก

2. ซึ่งทรัพย์อันได้มาโดยการกระทำความผิด ถ้าความผิดนั้นเข้าลักษณะ ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชก รีดเอาทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก เจ้าพนักงานยักยอก

- เป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิด คือ ของโจร
- รับของโจรเป็นความผิดอุปกรณ ซึ่งจะต้องมีความผิดอันเป็นประธาน เช่น ลักทรัพย์ ฉ้อโกง ฯลฯ เกิดขึ้นก่อน ถ้าไม่มีความผิดอันเป็นประธานเกิดมาก่อน กับไม่มีความผิดฐานรับของโจร

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะรับของโจร
- รู้ว่าทรัพย์นั้นเป็นของโจรในขณะกระทำความผิด
- ถ้าขณะรับไม่รู้ แต่มารู้ภายหลัง ไม่ผิดฐานนี้
- ถ้ารับของโจรด้วยเจตนาอื่น เช่น ประสงค์จะคืนเจ้าของ ไม่ผิด

ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (มาตรา 358)**1. ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์**

- เป็นลักษณะของการกระทำผิด
- ไม่รวมถึงการซ่อนเร้น และเอาไปเสีย
- การทำให้สูญหาย อาจเป็นการทำลายได้

2. ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

- ต้องกระทำแก่ตัวทรัพย์ให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์
- จะเป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ก็ได้
- ทรัพย์ของผู้อื่นอาจเพียงมีสิทธิครอบครองหรือที่ดินมือเปล่าก็ได้ เช่น ขุดดินในที่ดินไม่มีโฉนดของผู้อื่น ทำให้เป็นบ่อ
- ทรัพย์ที่ผู้อื่นปลูกสร้างหรือทำไว้ในที่สาธารณะ หรือในที่ดินพิพาทที่ต่างฝ่ายต่างโต้เถียงเรื่องกรรมสิทธิ์กันอยู่ เป็นทรัพย์มีเจ้าของ
- ทำต่อตัวทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยก็ผิดฐานนี้
- ถ้าเป็นทรัพย์ของตนหรือไม่มีเจ้าของ ไม่ผิดตามมาตรานี้ แต่ในบางกรณีอาจผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามมาตรา 349

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเห็นผลที่จะทำให้ทรัพย์เสียหาย ถูกทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือถูกทำให้ไร้ประโยชน์
- รู้ว่าทรัพย์นั้นเป็นของผู้อื่น หรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

ความผิดฐานบุกรุก (มาตรา 362 ความผิดแรก)**1. เข้าไป**

- ตัวผู้กระทำได้ต้องล่วงล้ำเข้าไป ทางพื้นดิน ใต้ดิน หรืออากาศ
- เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของผู้กระทำความผิด แต่ ฎ.1/2512 และ ฎ.1980/2514 วินิจฉัยว่า แม้ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายยังไม่ล่วงล้ำเข้าไปก็อาจผิดตามมาตรานี้ได้
- “เข้าไป” มารวมถึงกรณีเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์โดยชอบ และไม่ยอมออกเมื่อถึงเวลา

2. ในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น

- จำกัดวัตถุที่ถูกกระทำต่อ ต้องเป็นอสังหาริมทรัพย์
- อสังหาริมทรัพย์นี้จำกัดว่าต้องเป็นของผู้อื่นเท่านั้น
- ถ้าเป็นของตัวเองหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมด้วย ไม่ผิด
- ไม่จำกัดถึงชั้นกรรมสิทธิ์ เพียงมีสิทธิครอบครองก็พอ
- ถ้าเข้าไปในที่ดินที่ยังโต้แย้งกันอยู่ว่าเป็นของใคร ยังไม่เป็นการบุกรุก
- สาธารณสมบัติของแผ่นดินไม่มีเจ้าของ ไม่ผิดบุกรุก แต่อาจผิดตามกฎหมายเฉพาะ
- ผู้อื่นจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ได้
- ทรัพย์สินของแผ่นดินบางอย่าง กระทรวง ทบวง กรม อาจถือกรรมสิทธิ์ได้ จึงเป็นทรัพย์สินที่มีเจ้าของ อันอาจถูกบุกรุกได้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์
- รู้ว่าเป็นอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นด้วย

4. เพื่อถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

- ต้องมีเจตนาพิเศษนี้ในการกระทำผิด
- เจตนาพิเศษนี้ต้องดูจากการกระทำ เช่น เข้าไปปลูกบ้าน หรือปลูกพืชพันธุ์ไม้ในที่ดินของผู้อื่น
- หากผู้กระทำมิได้มีเจตนาพิเศษเพื่อการถือการครอบครอง เช่น แค่อเดินผ่านหรือเข้าไปไล่ต้อนสัตว์ก็ไม่ใช่ความผิดในที่นี้ แต่อาจเป็นความผิดฐานบุกรุกตามความผิดที่สอง

ความผิดฐานบุกรุก (ตามมาตรา 362 ความผิดที่สอง)

1. เข้าไป

2. กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของเขาโดยปกติสุข

- เป็นการกระทำเพิ่มเติมจากการเข้าไป ถ้าเข้าไปแต่ไม่กระทำการใด อันเป็นการรบกวนการครอบครองก็ไม่ผิด
- กระทำอย่างไรก็ได้ แต่ต้องเกิดผลเป็นการรบกวนการครอบครอง เช่น ใส่กุญแจห้องมิให้ผู้เช่าห้องได้ จัดกุญแจห้องเข้าไปเปิดทำการค้าในอาคารที่เจ้าพนักงานให้ผู้อื่นครอบครองรักษา
- อสังหาริมทรัพย์นี้ไม่จำเป็นต้องเป็นของผู้อื่น แม้เป็นของเจ้าของเองก็อาจผิด บุกรุกได้ ถ้าผู้อื่นที่ครอบครองทรัพย์นั้นยังมีสิทธิครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นอยู่
- ถ้าผู้เสียหายยินยอม ไม่ผิด
- ถ้าผู้กระทำมีอำนาจตามกฎหมายที่จะกระทำได้ หรือมีเหตุอันสมควรที่จะต้องเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้อื่นครอบครองอยู่ ก็ไม่ผิด

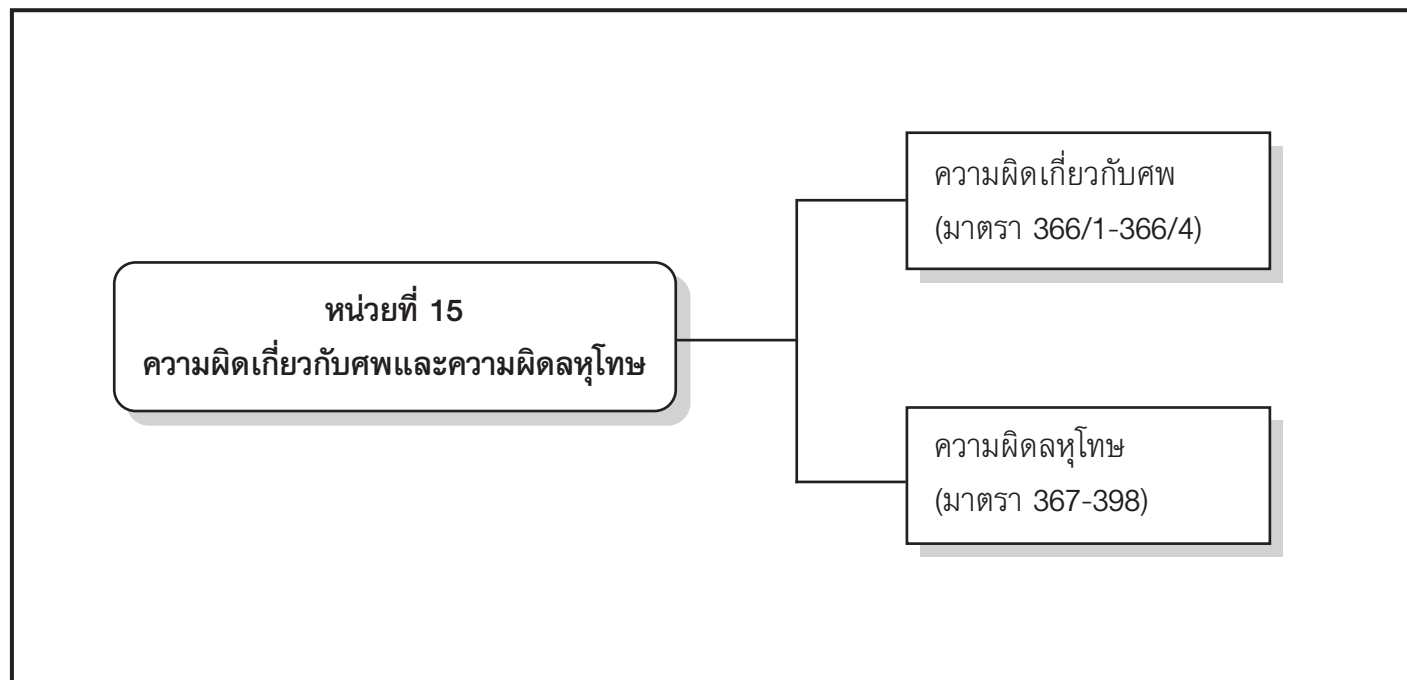
3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเข้าไปรบกวนการครอบครอง
- รู้ว่าอสังหาริมทรัพย์นั้นมีผู้ครอบครองโดยชอบ

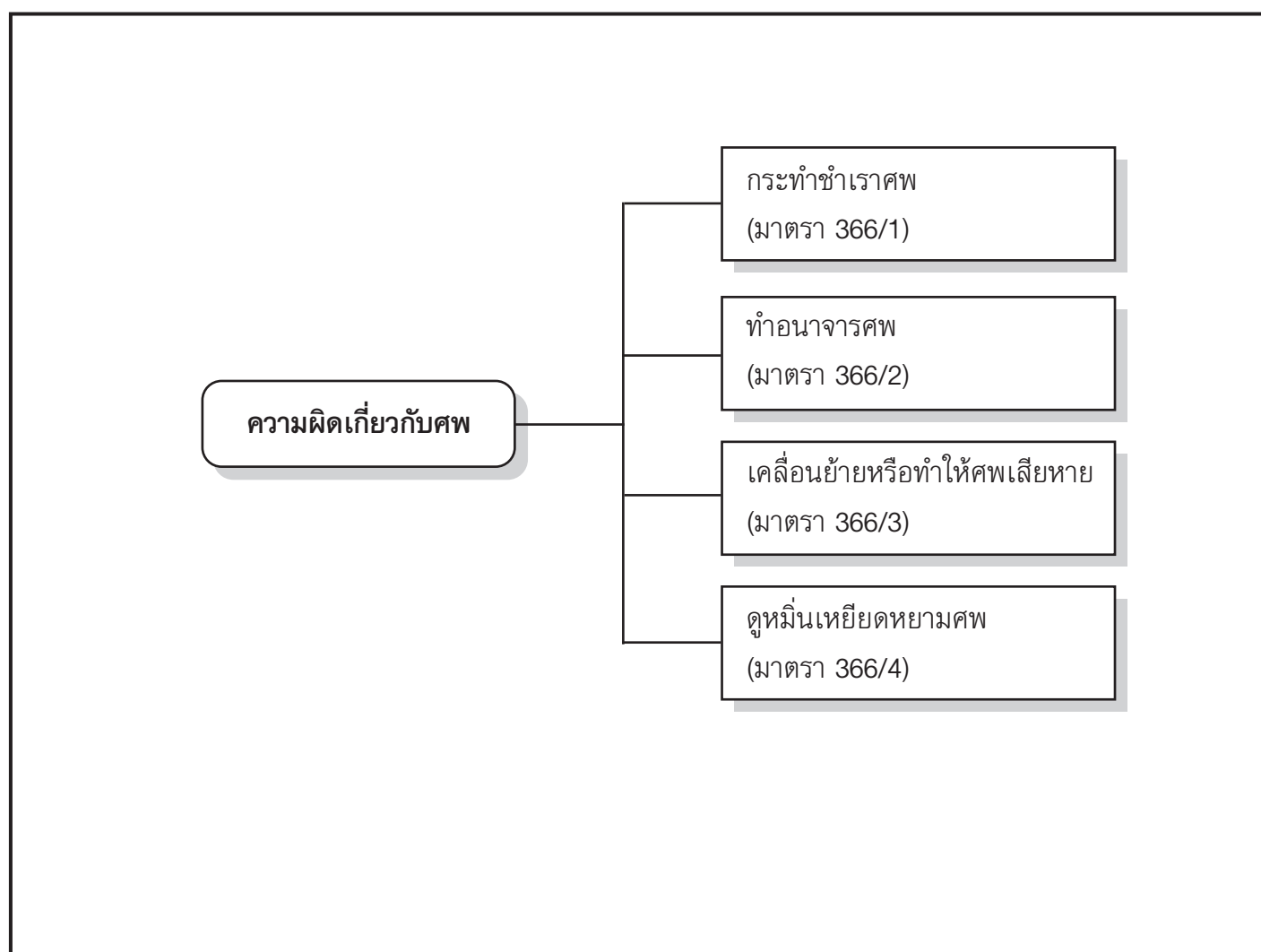
หน่วยที่ 15

ความผิดเกี่ยวกับศพและความผิดหลุมโทษ

เอกสารการสอน # 15.1 ความผิดเกี่ยวกับศพและความผิดหลุมโทษ

เอกสารการสอน # 15.2 ความผิดเกี่ยวกับศพ (มาตรา 366/1-366/4)

ศพ**1. ศพ**

“ศพ” หมายความว่า “ซากผี ร่างคนที่ตายแล้ว”

2. ซ้ำเราศพ (มาตรา 366/1)

- ใช้อวัยวะเพศของตนล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของศพ
- เพื่อสนองความใคร่ของตน

3. ทำอนาจารศพ (มาตรา 366/2)

- การกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศ
- ทำด้วยวัตถุประสงค์ทางเพศ

4. เคลื่อนย้ายหรือทำให้ศพเสียหาย (มาตรา 366/3)

- ทำให้เสียหาย เคลื่อนย้าย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์
- ศพ ส่วนของศพ อัฐิ หรือเถ้าของศพ
- โดยไม่มีเหตุอันสมควร

5. ดุหมิ่นเหยียดหยามศพ (มาตรา 366/4)

- กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการดุหมิ่นเหยียดหยามศพ เช่น แสดงกิริยาอาการ ใช้วาจา หรือวิธีอื่นๆ
- ดุหมิ่นเหยียดหยามเทียบเคียงได้กับความผิดฐานดุหมิ่นซึ่งหน้าตามมาตรา 393